

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
КОМПАНИЈЕ ПРВА ИСКРА - НАМЕНСКА ПРОИЗВОДЊА АД -
ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕКСПЛОЗИВА
БАРИЧ, БАРИЧ ЗА 2019. ГОДИНУ

Број: 400-2630/2019-06/11
Београд, 23. новембар 2020. године

С А Д Р Ж А Ј :

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја Компаније Прва искра - наменска производња а.д. - Привредно друштво за производњу експлозива Барич, Барич.....3

ПРИЛОГ I - РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....7

ПРИЛОГ II - НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА КОМПАНИЈЕ ПРВА ИСКРА - НАМЕНСКА ПРОИЗВОДЊА АД - ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕКСПЛОЗИВА БАРИЧ, БАРИЧ ЗА 2019. ГОДИНУ.....19

ПРИЛОГ III - ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ КОМПАНИЈЕ ПРВА ИСКРА - НАМЕНСКА ПРОИЗВОДЊА АД - ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕКСПЛОЗИВА БАРИЧ, БАРИЧ.....77

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ
КОМПАНИЈА ПРВА ИСКРА - НАМЕНСКА ПРОИЗВОДЊА АД - ПРИВРЕДНО
ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕКСПЛОЗИВА БАРИЧ, БАРИЧ

Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Компаније Прва искра - наменска производња а.д. - Привредно друштво за производњу експлозива Барич, Барич (у даљем тексту: Друштво) за 2019. годину који обухватају 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о токовима готовине; 5) Извештај о променама на капиталу и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2019. годину, по свим материјално значајним питањима дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Компаније Прва искра-наменска производња а.д. - Привредно друштво за производњу експлозива Барич, Барич за 2019. годину на дан 31. децембра 2019. године, као и резултате његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Након извршене процене тржишне вредности постројења - опреме у 2012. години за групу средстава чија набавна вредност на дан 31. децембар 2019. године износи 137.523 хиљаде динара, а која се сагласно усвојеним рачуноводственим политикама након почетног признавања исказују по моделу фер вредности, Друштво није вршило ревалоризацију постројења - опреме, нити је утврђивало кретања фер вредности како би обезбедило да се књиговодствена вредност битно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода сагласно параграфима 31 и 34 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема. У оквиру наведене опреме исказана је опрема набавне вредности 105.614 хиљада динара која нема исказану садашњу вредност.

2) Друштво у оквиру некретнина, постројења и опреме у припреми исказује износ од 98.870 хиљада динара који се односи на улагања у изградњу постројења за производњу који обухвата опрему и материјал за изградњу постројења за производњу, за које Друштво није устројило аналитичку евиденцију према врсти, количини и вредности, што није у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству и нема рачуноводствене исправе које би служиле као основ за евидентирање улагања на појединачним постројењима (радне налоге и требовање) односно утврђивање набавне вредности/цене коштања, што није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству. Такође, у поступку ревизије је утврђено да су за монтажу опреме (која обухвата машинске и електро радове) која чини саставни део постројења ангажовани запослени Друштва, а у поступку ревизије нису презентовани радни налози, нити је Друштво утврђивало износ трошкова радне снаге и наведене трошкове укључило у цену коштања појединачног постројења у складу са параграфима 16 и 17 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

3) Друштво је у цену коштања залиха недовршене производње и готових производа укључило трошкове (трошкови продаје и трошкове зарада и накнада зарада непроизводних радника) у износу од 60.194 хиљаде динара који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, што није у складу са захтевима параграфа 10 МРС 2 - Залихе. Наведено поступање Друштва имало је за последицу исказивање у финансијским извештајима за 2019. годину прецењених залиха недовршене производње у износу од 4.645 хиљада динара, готових производа у износу од 10.141 хиљаду динара и потцењено смањење вредности залиха недовршене производње и услуга и готових производа у износу од 14.786 хиљада динара.

4) Друштво је у финансијским извештајима у оквиру нераспоређене добити из ранијих година исказало износ од 193.608 хиљада динара, а у оквиру резерви износ од 44.773 хиљаде динара, што није у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину, Закључком Владе Републике Србије број 41-4396/2019-1 од 9. маја 2019. године и Законом о буџету за 2019. годину.

Закључком Владе Републике Србије регулисано је да привредна друштва одбрамбене индустрије Србије 20% припадајућег дела добити по основу власничког удела Републике Србије по завршном рачуну за 2017. годину, што износи 17.939 хиљада динара уплате у буџет Републике Србије у року од 180 дана од дана доношења закључка, а да преостала расположива средстава употребе за покриће губитака из претходних година и финансирање инвестиција. Чланом 16. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину регулисано је да су привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најмање 50% припадајућег дела добити по завршном рачуну за 2018. годину, што износи 9.644 хиљада динара, уплате у буџет Републике Србије најкасније до 30. новембра 2019. године, а да изузетно, обавезу уплате добити нема привредно друштво које уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак, односно повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција.

Друштво је у 2018. години донело одлуку, без прибављене сагласности Владе Републике Србије, да се добит утврђена у финансијским извештајима за 2017. годину у износу од 193.608 хиљада динара распоређује у резерве, са наменом да се расположива ликвидна средства употребе за финансирање инвестиција и није донело одлуку о повећању капитала. Друштво је у 2019. години донело одлуку, без прибављене сагласности Владе Републике Србије, да се добит утврђена у финансијским извештајима за 2018. годину у износу од 44.773 хиљада динара распоређује у резерве, са наменом да се расположива ликвидна средства употребе за финансирање инвестиција и није донело одлуку о повећању капитала. На тај начин Друштво није поступило у складу са чланом 16. Закона о буџету за 2018. годину и Закона о буџету за 2019. годину којима је прописано да су привредна друштва у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра текуће године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за претходну годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану Друштва, а да изузетно, обавезу уплате добити нема привредно друштво које уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак, односно повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција.

5) Друштво је у пословним књигама на дан 31. децембар 2019. године исказало дугорочна резервисања за трошкове у гарантном року у износу од 180.399 хиљада динара које је формирало у ранијем периоду, а за која на дан 31. децембар 2019. године нису испуњени услови да би се извршило признавање сагласно параграфу 14 МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Наведено је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2019. годину прецењених обавеза по основу дугорочних резервисања и потцењених прихода из ранијих година у износу од 180.399 хиљада динара.

б) Друштво је у 2019. години у оквиру трошкова производних услуга евидентирало трошкове консултантских услуга у износу од 12.419 хиљада динара који су настали тек у 2020. години, када је извршена услуга консултанта, сагласно уговорима закљученим са консултантима, према којима је обавеза Друштва за консултантску накнаду у износу од 12.419 хиљаде динара настала у 2020. години наплатом потраживања од инокупаца са којима је Друштво закључило купопродајни уговор.

Наведено поступање није у складу са чланом 19. Закона о рачуноводству и параграфима 27 и 28 МРС 1 - Презентација финансијских извештаја и има за последицу исказане прецењене трошкове производних услуга и прецењене обавезе у износу од 12.419 хиљада динара у финансијском извештају за 2019. годину.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 - Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Остала питања

1) Финансијски извештаји Друштва у ранијем периоду нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007 и 36/2010.

² „Службени гласник РС“, број 9/2009.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.

- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.

- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд

23. новембар 2020. године

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

Приоритет налаза и датих препорука је одређен према следећем:

- **Приоритет 1** - грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.
- **Приоритет 2** - грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.
- **Приоритет 3** - грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

САДРЖАЈ

1. Резиме налаза.....	10
2. Резиме датих препорука	15
3. Мере предузете у поступку ревизије.....	18
4. Захтев за достављање одазивног извештаја	18

1. Резиме налаза

Као што је објашњено у Напоменама уз Извештај о ревизији финансијских извештаја Компаније Прва искра - наменска производња а.д. - Привредно друштво за производњу експлозива Барич, Барич утврђене су следеће неправилности које су разврстане по приоритетима, односно редоследу по којем треба да буду отклоњене:

Приоритет 1 (Висок)

У поступку ревизије нису утврђени налази првог приоритета.

Приоритет 2 (Средњи)

1) Као што је наведено под тачком 2.1. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер није усвојило стратегију управљања ризиком и није доставило Министарству финансија - Централна јединица за хармонизацију годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2019. годину, што није у складу са чланом 6. став 2. и са чланом 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2) Као што је наведено под тачком 3.3.1. Напомена уз Извештај, Друштво није проценило користан век нематеријалне имовине коју исказује у износу од 9.525 хиљада динара (техничку документацију за производњу бризантних експлозива), што није у складу са параграфима 88 и 89 МРС 38 - Нематеријална имовина.

Такође, Друштво није вршило преиспитивање корисног века употребе нематеријалне имовине (софтвер и остала права) у складу са параграфом 104 МРС 38 - Нематеријална имовина и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама у вези са коришћењем нематеријалне имовине знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији нематеријалне имовине (софтвер и остала права) која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 614 хиљада динара.

3) Као што је наведено под тачком 3.3.2. Напомена уз Извештај, изражавамо резерву у исказану вредност земљишта у износу од 130.334 хиљада динара, јер Друштво није вршило попис земљишта на дан 31. децембар 2019. године, што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству.

4) Као што је наведено под тачком 3.3.2. Напомена уз Извештај, Друштво у 2019. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе грађевинских објеката у складу са параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 6.349 хиљада динара, што чини 0,65 % укупне набавне вредности грађевинских објеката (970.369 хиљада динара).

5) Као што је наведено под тачком 3.3.2. Напомена уз Извештај, након извршене процене тржишне вредности постројења - опреме у 2012. години за групу средстава чија набавна вредност на дан 31. децембар 2019. године износи 137.523 хиљаде динара, а која се сагласно усвојеним рачуноводственим политикама након почетног признавања исказују по моделу фер вредности, Друштво није вршило ревалоризацију постројења - опреме, нити је утврђивало кретања фер вредности како би обезбедило да се књиговодствена вредност битно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода сагласно параграфима 31 и 34 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема. У оквиру наведене опреме исказана је опрема набавне вредности 105.614 хиљада динара која нема исказану садашњу вредност.

6) Као што је наведено под тачком 3.3.2. Напомена уз Извештај, увидом у аналитичку евиденцију постројења и опреме утврђено је да постоји опрема (35 ставки) коју Друштво користи за обављање делатности, а нема исказану набавну вредност. Наведена опрема испуњава услове за признавање, прописане параграфом 7 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, а Друштво није извршило процену фер вредности као иницијално признавање имовине која има карактер набавне вредности и одредило користан век употребе у складу са параграфима 7 и 23 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, усвојеним рачуноводственим политикама по којима се део постројења и опреме вреднује по методу набавне вредности.

Такође, Друштво у 2019. години није вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 95.291 хиљаду динара, што чини 10,52 % укупне набавне вредности постројења и опреме (905.494 хиљада динара).

7) Као што је наведено под тачком 3.3.2. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2019. години извршило процену корисног века за опрему набавне вредности 22.000 хиљаде динара, коју исказује по фер вредности и за које су формиране ревалоризационе резерве у износу од 22.000 хиљаде динара, кориговало стопе амортизације и у пословним књигама евидентирало промену корисног века као исправку грешке из ранијих година на терет исправке вредности постројења и опреме и у корист нераспоређене добити из ранијих година у износу од 4.466 хиљаде динара. Друштво за наведену опрему није вршило процену вредности како би иста била исказана по тржишној (фер) вредности у складу са параграфом 31 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и усвојеним рачуноводственим политикама. На тај начин Друштво је преценило исправку вредности постројења и опреме и преценило нераспоређену добит из ранијих година у износу од 4.466 хиљада динара.

8) Као што је наведено под тачком 3.3.2. Напомена уз Извештај, изражавамо резерву у исказану вредност инвестиционих некретнина у износу од 6.220 хиљаде динара набавне вредности и 4.233 хиљаде динара исправке вредности, јер Друштво није за инвестиционе некретнине у својим рачуноводственим политикама дефинисало критеријуме за признавање и накнадно мерење након почетног признавања у складу са МРС 40 - Инвестиционе некретнине.

9) Као што је наведено под тачком 3.3.2. Напомена уз Извештај, Друштво у оквиру некретнина, постројења и опрема у припреми исказује износ од 98.870 хиљада динара који се односи на улагања у изградњу постројења за производњу који обухвата опрему и материјал за изградњу постројења за производњу, за које Друштво није устројило аналитичку евиденцију према врсти, количини и вредности, што није у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству и нема рачуноводствене исправе које би служиле као основ за евидентирање улагања на појединачним постројењима (радне налоге и требовање), односно утврђивање набавне вредности/цене коштања, што није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству. Такође, у поступку ревизије је утврђено да су за монтажу опреме (која обухвата машинске и електро радове) која чини саставни део постројења ангажовани запослени Друштва, а у поступку ревизије нису презентовани радни налози, нити је Друштво утврђивало износ трошкова радне снаге и наведене трошкове укључило у цену коштања појединачног постројења у складу са параграфима 16 и 17 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

10) Као што је наведено под тачком 3.3.3. Напомена уз Извештај, Друштво у оквиру осталих дугорочних финансијских пласмана исказује потраживања која потичу из ранијих година у износу од 500 хиљада динара и за која у поступку ревизије нису презентоване рачуноводствене исправе којима се доказује основ признавања, а није преиспитивало да ли иста испуњавају услове за признавање на позицији дугорочних финансијских пласмана и није вршило евентуално обезвређење у складу са захтевима МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање.

11) Као што је наведено под тачком 3.3.5. Напомена уз Извештај, Друштво у набавну вредност материјала (угља) није укључило зависне трошкове набавке (трошкови превоза) у износу од 7.146 хиљада динара, што није у складу са параграфима 10 и 11 МРС 2 - Залихе. У складу са захтевима МРС 2 - Залихе, набавна вредност/цена коштања залиха обухвата све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове настале у процесу довођења залиха на садашњу локацију и у садашње стање.

12) Као што је наведено под тачком 3.3.5. Напомена уз Извештај, Друштво је у цену коштања залиха недовршене производње и готових производа укључило трошкове (трошкове продаје робе, трошкове зарада и накнада зарада непроизводних радника) у износу од 60.194 хиљаде динара који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, што није у складу са захтевима параграфа 10 МРС 2 - Залихе. Наведено поступање Друштва имало је за последицу исказивање у финансијским извештајима за 2019. годину прецењених залиха недовршене производње у износу од 4.645 хиљада динара, готових производа у износу од 10.141 хиљаду динара и потцењено смањење вредности залиха недовршене производње и услуга и готових производа у износу од 14.786 хиљада динара.

13) Као што је наведено под тачком 3.3.5. Напомена уз Извештај, изражавамо резерву у исказану вредност залиха робе у царинском складишту у износу од 4.044 хиљада динара на дан 31. децембар 2019. године, јер Друштво није презентовало документацију на основу које су залихе робе у царинском складишту евидентирани у пословним књигама.

14) Као што је наведено под тачком 3.3.6. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије је утврђено да је Друштво исказало потраживања од купаца у земљи која су старија од годину дана и више се не класификују као обртна средства јер не испуњавају услове прописане параграфом 66 МРС 1 - Презентација финансијских извештаја у укупном износу од 5.566 хиљада динара, а за иста Друштво није вршило процену наплативости, као ни умањење вредности истих, што није у складу са параграфима 58, 59 и 63 МРС 39 - Финансијски инструменти.

Такође, Друштво је наплаћена потраживања у 2020. години у износу од 96.702 хиљаде динара која су обезвређена у 2019. години, као корективни догађај у складу са параграфом 8 МРС 10 - Догађаји после извештајног периода, евидентирало у корист прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха, уместо корекцијом расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха, што није у складу са чланом 47. Правилника о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике којим је прописано да се у оквиру расхода по основу обезвређења имовине које се вреднује по фер вредности кроз биланс успеха, исказује обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана.

15) Као што је наведено под тачком 3.3.9. Напомена уз Извештај, Друштво у оквиру краткорочних финансијских пласмана исказује потраживања која потичу из ранијих година у износу од 380 хиљада динара и за која у поступку ревизије нису презентоване рачуноводствене исправе којима се доказује основ признавања, а није преиспитивало да ли иста испуњавају услове за признавање на позицији краткорочних финансијских пласмана и није вршило евентуално обезвређење у складу са захтевима МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање

16) Као што је наведено под тачком 3.3.9. Напомена уз Извештај, Друштво није потраживања на дан 31. децембар 2019. године која исказује у пословним књигама у износу 116.906 хиљада динара свело на средњи курс валуте сагласно Уговору о регулисању међусобних односа закљученим у 2019. години са Експлозивни Rudex Предузеће за трговину, извоз увоз д.о.о., Београд (као Дужника), физичког лица (као Солидарног дужника) и Друштва (као Повериоца) којим је уговорено да се доспеле неизмирене обавезе Дужника на дан закључења Уговора у износу од 166.940 хиљада динара (противвредност ЕУР 1.400.351,97) измирују у року од 36 месеци у месечним ануитетима сходно плану отплате и да су месечни ануитети исказани у еврима, а плаћају се у динарима према званичном средњем курсу НБС на дан плаћања ануитета, што није у складу са параграфима 78, 86 и 88 МРС 39 - Финансијски инструменти.

Такође, у поступку ревизије је утврђено да на дан закључења Уговора исказана потраживања у пословним књигама Друштва (као Повериоца) према Дужнику износе 161.038 хиљада динара, што је мање за 5.901 хиљаду динара од износа који је наведен у Уговору, а у поступку ревизије није презентована документација на основу које је утврђен износ потраживања у износу од 5.901 хиљаду динара и да износ од ЕУР 1.400.351,97 не представља девизну противвредност утврђеног динарског дуга на дан закључења уговора. Такође, је утврђено да су Друштву предате менице у којима је уписан износ дуга и датум доспећа иако је наведеним Уговором дефинисано да се Друштву предају бланко менице са уписаним датумом доспећа тако да доспевају истовремено са датумом доспећа ануитета из плана отплате.

Друштво је наплату потраживања по Уговору вршило реализацијом предатих попуњених меница и није вршило обрачун курсних разлика за наплаћене ануитете и није утврдило износ потраживања на дан 31. децембар 2019. године.

17) Као што је наведено под тачком 3.3.15. Напомена уз Извештај, Скупштина Друштва донела је Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2017. годину, број 499 од 7. маја 2018. године којом се остварена нето добит Друштва по финансијским извештајима за 2017. годину у износу од 193.608 хиљада динара распоређује у резерве, са наменом да се расположива ликвидна средства употребе за финансирање инвестиција, а дана 20. јуна 2019. године донела је Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2018. годину, број 450 од 20. јуна 2019. године којом се остварена нето добит Друштва по финансијским извештајима за 2018. годину у износу од 44.773 хиљада динара распоређује у резерве, са наменом да се расположива ликвидна средства употребе за финансирање инвестиција.

Друштво је остварену добит у 2017. години у износу од 193.608 хиљада динара исказало у оквиру нераспоређене добити, а остварену добит у 2018. години у износу од 44.773 хиљаде динара у оквиру резерви.

Одредбама члана 16. став 2. и став 3. Закона о буџету Републике Србије за 2018. годину прописано је да су привредна друштва у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра 2018. године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2017. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва, а да изузетно, обавезу уплате добити нема привредно друштво које уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак, односно повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција. Закључком Владе Републике Србије регулисано је да привредна друштва Одбрамбене индустрије Србије 20% припадајућег дела добити по основу власничког удела Републике Србије по завршном рачуну за 2017. годину, што износи 17.939 хиљада динара, уплате у буџет Републике Србије у року од 180 дана од дана доношења закључка, а да преостала расположива средства употребе за покриће губитака из претходних година и финансирање инвестиција.

Одредбама члана 16. став 2. и став 3. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину прописано је да су привредна друштва у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра 2019. године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2018. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва, што износи 9.644 хиљада динара, а да изузетно, обавезу уплате добити нема привредно друштво које уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак, односно повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција.

Друштво је без сагласности Владе Републике Србије донело одлуке којима се утврђена добит за 2017. годину у износу од 193.608 хиљада динара и утврђена добит за 2018. годину у износу од 44.773 хиљада динара распоређује у резерве са наменом да се расположива ликвидна средства употребе за финансирање инвестиција, није донело одлуке о повећању капитала, што није у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину, Закључком Владе Републике Србије број 41-4396/2019-1 од 9. маја 2019. године, ни Законом о буџету за 2019. годину.

18) Као што је наведено под тачком 3.3.16. Напомена уз Извештај, Друштво је у пословним књигама на дан 31. децембар 2019. године исказало дугорочна резервисања за трошкове у гарантном року у износу од 180.399 хиљада динара које је формирало у ранијем периоду, а за која на дан 31. децембар 2019. године нису испуњени услови да би се извршило признавање сагласно параграфу 14 МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Наведено је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2019. годину прецењених обавеза по основу дугорочних резервисања и потцењених прихода из ранијих година у износу од 180.399 хиљада динара.

19) Као што је наведено под тачком 3.3.20. Напомена уз Извештај, Друштво је исказало обавезе из пословања у мањем износу од 908 хиљада динара јер није плаћања добављачима у већем износу од евидентираних обавеза исказало у оквиру датих аванса, што није у складу са чланом 32. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

20) Као што је наведено под тачком 3.4.9. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2019. години у оквиру трошкова производних услуга евидентирало трошкове консултантских услуга у износу од 12.419 хиљада динара који су настали тек у 2020. години, када је извршена услуга консултанта, сагласно уговорима закљученим са консултантима, према којима је обавеза Друштва за консултантску накнаду у износу од 12.419 хиљаде динара настала у 2020. години наплатом потраживања од инокупаца са којима је Друштво закључило купопродајни уговор.

Наведено поступање није у складу са чланом 19. Закона о рачуноводству и параграфима 27 и 28 МРС 1 - Презентација финансијких извештаја и има за последицу исказане прецењене трошкове производних услуга и прецењене обавезе у износу од 12.419 хиљада динара у финансијском извештају за 2019. годину.

21) Као што је наведено под тачком 3.4.12. Напомена уз Извештај, Друштво је мање исказало трошкове по основу умањења зарада и мање исказало обавезе по основу умањења зарада у износу од 2.278 хиљада динара. Наиме, Друштво је обрачунало умањење зарада у износу од 5.586 хиљада динара и за исти износ мање исплатило зараде запосленима, а у пословним књигама је евидентирало трошкове по основу умањења зарада и обавезе по основу умањења зарада само у износу од 3.308 хиљада динара и на рачун јавних прихода Републике Србије по основу умањења зарада у 2019. години уплатило износ од 3.204 хиљаде динара.

Приоритет 3 (Низак)

22) Као што је наведено под тачком 2.1. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82. Закона о буџетском систему и одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

2. Резиме датих препорука

Одговорним лицима Друштва препоручујемо да отклоне неправилности по следећем приоритету:

Приоритет 1 (Висок)

У поступку ревизије нису дате препоруке првог приоритета.

Приоритет 2 (Средњи)

1) Препоручује се Друштву да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, односно да донесе Стратегију управљања ризиком и да подноси годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију (Напомена 2.1. - Препорука број 1).

2) Препоручује се Друштву да у складу са МРС 38 - Нематеријална имовина процени користан век нематеријалне имовине коју исказује у износу од 9.525 хиљада динара и врши преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине (софтвер и остала права) и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена 3.3.1. - Препорука број 3).

3) Препоручује се Друштву да изврши попис земљишта које у пословним књигама исказује у износу од 130.334 хиљаде динара у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (Напомена 3.3.2. - Препорука број 4).

4) Препоручује се Друштву да, у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе некретнина и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена 3.3.2. - Препорука број 5).

5) Препоручује се Друштву да у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема врши револаризацију постројења и опреме које након почетног признавања исказује по фер вредности (Напомена 3.3.2. - Препорука број 6).

6) Препоручује се Друштву да у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, за постројења и опрему које немају исказану вредност изврши процену фер вредности као иницијално признавање имовине која има карактер набавне вредности и одреди користан век употребе и врши преиспитивање преосталог корисног века употребе постројења и опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена 3.3.2. - Препорука број 7).

7) Препоручује се Друштву да у пословним књигама евидентира смањење исправке вредности постројења и опреме и нераспоређене добити из ранијих година у износу од 4.466 хиљада динара и да за наведено средство изврши процену вредности и утврђивање новог корисног века трајања како би опрема била исказана по тржишној (фер) вредности, у складу са параграфом 31 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и усвојеним рачуноводственим политикама (Напомена 3.3.2. - Препорука број 8).

8) Препоручује се Друштву да уреди признавање и вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања у складу са МРС 40 - Инвестиционе некретнине (Напомена 3.3.2. - Препорука број 9).

9) Препоручује се Друштву да устроји аналитичку евиденцију за све врсте опреме и материјала према врсти, количини и вредности, да основ за евидентирање на улагањима у изградњу постројења буде рачуноводствена исправа - требовање материјала по отвореном радном налогу за изградњу појединачног постројења и да утврди износ трошкова који се могу приписати довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати у складу са параграфима 16 и 17 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (Напомена 3.3.2. - Препорука број 10).

10) Препоручује се Друштву да утврди основ евидентирања у пословним књигама и преиспита признавање осталих дугорочних пласмана у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и у складу са МРС 36 - Умањење вредности имовине (Напомена 3.3.3. - Препорука број 11).

11) Препоручује се Друштву да у набавну вредност материјала укључује све зависне трошкове набавке у складу са МРС 2 - Залихе (Напомена 3.3.5. - Препорука број 12).

12) Препоручује се Друштву да залихе недовршене производње и готових производа евидентира у складу са МРС 2 - Залихе (Напомена 3.3.5. - Препорука број 13).

13) Препоручује се Друштву да преиспита исказано стање залихе робе у царинском складишту (Напомена 3.3.5. - Препорука број 14).

14) Препоручује се Друштву да изврши процену наплативости потраживања у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и у складу са МРС 39- Финансијски инструменти и да утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама и обезвређење потраживања евидентира у складу са Правилником о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена 3.3.6. - Препорука број 15).

15) Препоручује се Друштву да утврди основ евидентирања у пословним књигама и преиспита признавање краткорочних финансијских пласмана у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и у складу са МРС 36 - Умањење вредности имовине (Напомена 3.3.9. - Препорука број 16).

16) Препоручује се Друштву да утврди основ потраживања у износу од 5.901 хиљаду динара који представља разлику између потраживања утврђеног Уговором и потраживања исказаног у пословним књигама Друштва, да утврди износ дуга на дан 31. децембар 2019. године и изврши обрачун курсних разлика за наплаћене ануитете и износ потраживања на дан 31. децембар 2019. године сведе на средњи курс валуте у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти (Напомена 3.3.9. - Препорука број 17).

17) Препоручује се Друштву да донесе одлуке о расподели добити по финансијским извештајима за 2017. и 2018. годину у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину, Закључком Владе Републике Србије број 41-4396/2019-1 од 9. маја 2019. године и Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину и упути их Влади Републике Србије на сагласност, а да до доношења наведених одлуке и добијања сагласности износ од 44.773 хиљада динара, који је у пословним књигама евидентирало у оквиру резерви из добити, евидентира на позицију нераспоређене добити (Напомена 3.3.15. - Препорука број 18).

18) Препоручује се Друштву да изврши престанак признавања дугорочних резервисања и да изврши евидентирање у пословним књигама у складу са усвојеним рачуноводственим политикама. (Напомена 3.3.16. - Препорука број 19).

19) Препоручује се Друштву да преиспита плаћања добављачима у већем износу од евидентираних обавеза и поступи у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена 3.3.20. - Препорука број 20).

20) Препоручује се Друштву, да трошкове производних услуга исказује у пословним књигама у складу са начелом узрочности прихода и расхода у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 - Презентација финансијских извештаја (Напомена 3.4.9. - Препорука број 21).

21) Препоручује се Друштву да евидентира у својим пословним књигама трошкове по основу умањења зарада и евидентира обавезе по умањењу зарада у износу од 2.278 хиљада динара (Напомена 3.4.12. - Препорука број 22).

Приоритет 3 (Низак)

22) Препоручује се Друштву да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена 2.1. - Препорука број 2).

3. Мере предузете у поступку ревизије

Нема предузетих мера у поступку ревизије.

4. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије Компанија Прва искра-наменска производња а.д. - Привредно друштво за производњу експлозива Барич, Барич је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (Одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз Одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије Компанија Прва искра-наменска производња а.д. - Привредно друштво за производњу експлозива Барич, Барич у Одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности, односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја, који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији Одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност Одазивног извештаја, тј. провериће истинитост навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца Одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности Одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у Одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији Одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да Одазивни извештај не указује да су откривене неправилности или несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

ПРИЛОГ II

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
КОМПАНИЈЕ ПРВА ИСКРА - НАМЕНСКА ПРОИЗВОДЊА АД - ПРИВРЕДНО
ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕКСПЛОЗИВА БАРИЧ, БАРИЧ ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. Основни подаци о субјекту ревизије	22
2. Интерна финансијска контрола.....	23
2.1. Финансијско управљање и контрола	23
3. Финансијски извештај.....	28
3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја	28
3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене	29
3.3. Биланс стања	34
3.3.1. Нематеријална имовина	34
3.3.2. Некретнине, постројења и опрема	35
3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани	43
3.3.4. Дугорочна потраживања.....	45
3.3.5. Залихе	45
3.3.6. Потраживања по основу продаје.....	49
3.3.7. Потраживања из специфичних послова	52
3.3.8. Друга потраживања.....	52
3.3.9. Краткорочни финансијски пласмани.....	52
3.3.10. Готовински еквиваленти и готовина	54
3.3.11. Порез на додату вредност	54
3.3.12. Активна временска разграничења	55
3.3.13. Одложена пореска средства.....	55
3.3.14. Ванбилансна евиденција.....	55
3.3.15. Капитал.....	55
3.3.16. Дугорочна резервисања	58
3.3.17. Дугорочне обавезе.....	59
3.3.18. Краткорочне финансијске обавезе.....	59
3.3.19. Примљени аванси депозити и кауције.....	59
3.3.20. Обавезе из пословања	60
3.3.21. Остале краткорочне обавезе	61
3.3.22. Обавезе за порез на додату вредност.....	62
3.3.23. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине.....	62
3.3.24. Пасивна временска разграничења.....	62
3.4.1. Приходи од продаје робе	63
3.4.2. Приходи од продаје производа и услуга	63
3.4.3. Други пословни приходи.....	63
3.4.4. Набавна вредност продате робе	63
3.4.5. Смањење/повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга.....	64
3.4.6. Трошкови материјала.....	64
3.4.7. Трошкови горива и енергије.....	64
3.4.8. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи.....	65
3.4.9. Трошкови производних услуга	66
3.4.10. Трошкови амортизације.....	67
3.4.11. Трошкови дугорочних резервисања	67
3.4.12. Нематеријални трошкови	68
3.4.13. Финансијски приходи	69
3.4.14. Финансијски расходи	69
3.4.15. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	70
3.4.16. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	70
3.4.17. Остали приходи	70

3.4.18. Остали расходи.....	71
3.4.19. Нето губитак пословања које се обуставља, ефекти/расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода.....	71
3.4.20. Нето добитак.....	72
3.5. Извештај о осталом резултату.....	72
3.6. Извештај о променама на капиталу.....	72
3.7. Извештај о токовима готовине.....	73
3.8. Напомене уз финансијске извештаје.....	73
4. Потенцијалне обавезе и Судски спорови.....	73
5. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора.....	73
6. Друга питања у поступку ревизије.....	74

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Компанија Прва искра - наменска производња а.д.- Привредно друштво за производњу експлозива Барич (у даљем тексту: Друштво) се, усклађујући се са Законом о предузећима, као самостално привредно друштво организовала 25. јануара 1990. године, под именом Предузеће „Прва искра-наменска производња“ Барич са потпуном одговорношћу. Пре тога је, кроз разне облике организовања, била део система који је 23. јануара 1948. године основала Влада ФНРЈ као предузеће „Прва искра“ предузеће, Барич.

Друштво се Решењем Привредног суда у Београду посл.бр. II-FI-4735/97 од 14. јула 1997. године организовало као Компанија „Прва искра-наменска производња“ а.д. Београд-Барич, са матичним бројем: 07026293.

Решењем Агенције за привредне регистре број БД 43277/2005 од 1. јула 2005. године извршено је превођење Друштва у Регистар привредних субјеката.

Друштво је организовано у правној форми акционарског друштва са 30,47667% друштвеног капитала. На дан 31. децембра 2019. године 69,47609 % акција су у власништву правних лица, а 0,04724 % у власништву физичких лица. Највећи акционари Друштва су Република Србија са 43,07% акција, Фонд за развој Републике Србије са 8,0852% акција, Град Београд са 5,67210% акција, ЕПС дистрибуција д.о.о., Београд са 5,01126% акција, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање са 4,41733 % акција, Беобанка а.д. Београд у стечају са 2,30363% акција и Национална служба за запошљавање са 0,90638% акција.

Основна делатност Друштва је производња експлозива.

Према Статуту Друштва, поред претежне делатности Друштво ће обављати и делатности међународне шпедиције и царинског заступања, а може обављати и све друге делатности, које нису законом забрањене, укључујући инжењеринг и спољнотрговинску делатност.

Друштву је уписано у Регистар лица овлашћених за обављање послова извоза и увоза наоружања и војне опреме, брокерских услуга и техничке помоћи Решењем Министарства трговине туризма и телекомуникација број 335-080-00027/2015-10 од 31. јула 2020. године, а на основу Закона о извозу и увозу наоружања и војне опреме³.

Решењем Министарства здравља број 515-04-5082/2015-11 од 15. септембра 2015. године Друштво је уписано у Регистар произвођача активних супстанци.

Друштво је члан Групаације одбрамбене индустрије Србије на основу Уредбе о групацији Одбрамбена индустрија Србије коју је донела Влада Републике Србије 31. децембра 2019. године.

Пуно пословно име Друштва је: Компанија Прва искра-наменска производња а.д. - Привредно друштво за производњу експлозива Барич

Скраћено пословно име Друштва је: Прва искра-наменска производња а.д. Барич
Матични број: 07026293

Порески идентификациони број: 101208945

Седиште Друштва је у Баричу, Београд - Обреновац, улица Баричка Река бб, Барич

Претежна делатност Друштва је: 2051 - Производња експлозива

Органи Друштва су скупштина, надзорни одбор и извршни одбор.

³ „Службени гласник РС“, број 107/2014,

Друштво је, сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству, за пословну 2019. годину, разврстано у средње правно лице.

Предузеће је на дан 31. децембар 2019. године имало 161 запослених (на дан 31. децембра 2018. године имало је 167 запослених).

2. Интерна финансијска контрола

2.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁴ прописана је обавеза Предузећа да успостави систем финансијског управљања и контроле.

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему, у члану 80., утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и

(в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Интерне контроле се успостављају и спроводе као систем, односно ради се о свеобухватном процесу, који утврђују руководство и запослени у Друштву и осмишљен је у циљу решавања ризика и улагања напора да би се постигле следеће опште сврхе:

- уредно, етичко, економично, ефикасно и ефективно пословање,
- испуњавање обавезе полагања рачуна,
- усклађеност са законима и другим прописима,
- обезбеђење и заштита од губитака, злоупотребе и штете.

Интерне контроле садрже пет међусобно повезаних компонената:

- контролно окружење,
- процена ризика,
- контролне активности (контроле),
- информације и комуникације,
- праћење.

2.1.1 Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

⁴ „Службени гласник РС”, бр. 99/11 и 106/13

Руководство Друштва је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Према Правилнику о организацији и систематизацији послова у Компанији „Прва искра - Наменска производња“ а.д. Барич број 82 од 4. фебруара 2015. године (који је, на основу члана 45. Статута, донео генерални директор Друштва), основне организационе јединице у Друштву су: организациона јединица производња, организациона јединица комерцијала, организациона јединица енергетика, одржавање и инвестиције, организациона јединица правни, кадровски и општи послови, организациона јединица безбедност и здравље на раду, заштита од пожара, физичко - техничко обезбеђење, послови одбране; организациона јединица контрола квалитета; организациона јединица рачуноводство и организациона јединица систем квалитета и заштита животне средине. У оквиру основних организационих јединица образују се унутрашње организационе јединице.

Визија и мисија Друштва утврђени су Пословником интегрисаног система менаџмента, издање број 3, од 3. септембра 2018. године. Визија Друштва је проналажење стратегије наступа на тржишту, домаћем и страном, коришћењем сопствених ресурса и способности. Мисија Друштва је производња експлозива за потребе домаћих и инокупаца.

Надзорни одбор Друштва је 7. марта 2019. године (дел.бр. 153) донео План пословања Друштва за 2019. годину.

Друштво је донело низ правилника, одлука, упутстава и процедура у циљу организације и реализације послова из своје делатности: Правилник о организацији и систематизацији послова, Правилник о рачуноводству и рачуноводственој политици, Правилник о кретању и евидентирању рачуноводствене документације, Акт о процени ризика на радном месту, План заштите од пожара, Санациони план са упутством о поступању у случају ванредног догађаја, План основне обуке из области ЗОП, Процедура поступање у случају опасности, удеса и ванредне ситуације, Правилник о руковању и одржавању елек.уређаја и инсталација на местима угроженим од експлозије, План организовања и спровођења мера безбедности и заштите тајних података, Правилник о утврђивању података значајних за одбрану који се морају чувати као државна службена и пословна тајна, Правилник о трошковима рекламе и пропаганде и трошкова репрезентације и друго.

Друштво је у 2011. години успоставило систем менаџмента квалитетом у складу са стандардом СРПС ИСО 9001:2008. У 2018. години Друштво је усвојило треће издање Пословника интегрисаног система менаџмента са каталогом документованих информација које је израђено у складу са захтевима стандарда које Друштво поседује. Министарство одбране Републике Србије доделило је Друштву сертификате којима се потврђује да је Друштво успоставило: систем менаџмента квалитетом према захтевима стандарда СРПС ИСО 9001:2015, систем менаџмента заштитом животне средине према захтевима стандарда СРПС ИСО 14001:2015, систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду према захтевима стандарда СРПС ОХСАС 18001:2008, систем менаџмента квалитетом према захтевима стандарда СОРС 9000/14.

Друштво је презентовало листу Идентификација и процена ризика 3/2019 која је преиспитана у 2019. години.

2.1.2 Управљање ризицима

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имиџа, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност институције, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату плата. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Друштва, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Руководство Друштва до краја 2019. године није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2.1.3 Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације - с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

У складу са усвојеним Пословником интегрисаног система менаџмента Друштво је, преко интерних проверивача, у току 2019. године извршило интерну проверу усвојених процеса и усвојило регистар корективних мера.

2.1.4 Информисање и комуникације

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило успостављен је развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

2.1.5 Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2019. годину Друштво није доставило Министарству финансија - Централна јединица за хармонизацију, што није у складу са чланом 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Налаз: Друштво није успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер није усвојило стратегију управљања ризиком и није доставило Министарству финансија - Централна јединица за хармонизацију годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2019. годину, што није у складу са чланом 6. став 2. и са чланом 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик: Систем финансијског управљања и контроле који не обухвата све елементе финансијског управљања и контроле може да доведе до потешкоћа или до поремећаја у пословању Друштва, односно може угрозити остваривање основних циљева Друштва на ефикасан и економичан начин са ризиком да се неће на време спречити грешке, намерне или случајне, у свим процесима који се одвијају у Друштву.

Препорука број 1: Препоручује се Друштву да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, односно да донесе Стратегију управљања ризиком и да подноси годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију.

Интерна ревизија

Одредбама члана 82. Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁵ прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

(1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

(2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

(3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

Друштво, које је корисник јавних средстава по Закону о буџетском систему, није успоставило интерну ревизију на начин прописан у члану 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Налаз: Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82. Закона о буџетском систему и одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик: Не успостављање интерне ревизије на један од прописаних начина негативно утиче на целокупан систем интерне финансијске контроле, што може довести до одлагања процеса унапређења пословања, као и немогућности раног откривања процедура које је потребно унапредити у функцији ефикаснијег пословања.

Препорука број 2: Препоручује се Друштву да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

⁵ „Службени гласник РС“, број 99/2011.

3. Финансијски извештај

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству⁶ који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Концептуални оквир за финансијско извештавање), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Друштво је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у средње правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ).

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике⁷. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

Финансијски извештаји за 2019. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2018. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

Финансијски извештаји за 2019. годину усвојени су од стране Скупштине Друштва Одлуком број 395 од 13. јула 2020. године којом се усваја годишњи финансијски извештај за 2019. годину.

⁶ „Службени гласник РС”, број 62/2013

⁷ „Службени гласник РС”, бр. 95/2014 и 144/2014

3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе примењене при састављању и презентацији финансијских извештаја, а односе се на признавање, мерење и процењивање имовине, обавеза, прихода и расхода Друштва у складу са рачуноводственим и пореским прописима важећим у Републици Србији.

Рачуноводствене политике Друштва утврђене су Правилником о рачуноводству и рачуноводственој политици број 69, који је донео Надзорни одбор Друштва дана 29. јануара 2019. године. Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о рачуноводству заведен под бројем 72 од 26. априла 2013. године.

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика.

3.2.1. Нематеријална имовина

Нематеријална улагања су одредива немонетарна средства, без физичког садржаја, која служе за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима, или се користе у административне сврхе.

Нематеријално улагање почетно се мери по набавној вредности или цени коштања.

Након почетног признавања, нематеријално улагање се исказује по набавној вредности или цени коштања, умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења.

Основицу за амортизацију нематеријалних улагања чини набавна вредност или цена коштања по одбитку њихове преостале вредности.

Нематеријална улагања отписују се путем пропорционалне стопе амортизације у року од пет година, осим улагања чије је време коришћења утврђено уговором.

3.2.2 Некретнине, постројења и опрема

Основна средства су материјална улагања која компанија држи за употребу у производњи, за испоруку робе, пружање услуга, или за изнајмљивање другим лицима и за која се очекује да ће се користити дуже од једне године.

Почетно мерење некретнине, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање за средство, врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Након почетног признавања, основно средство исказује се по набавној вредности или по цени коштања, умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења, изузев за део основних средстава из групе 02300 (цистерне, реактори, прихватни судови, резервоари, контејнери, пумпе, вентилатори, калорифери, електрични разводи, цевоводи), за које се мења модел вредновања након почетног признавања, односно прелази се са модела набавне вредности, на модел ревалоризације, који изражава њихову поштену вредност (фер вредност), на дан ревалоризације, умањену за укупан износ исправке вредности по основу амортизације (акумулирана амортизација) и укупан износ исправке вредности по основу губитка због обезвређења.

Извршено је груписање постројења и опреме која се користи, полазећи од сличности у погледу њихове природе и употребе и утврђене су следеће групе:

- (1) Цистерне, реактори, прихватни судови, резервоари, пумпе, грејне коморе, вентилатори, цевоводи (део конта групе 02300)
- (2) Остала опрема конта групе 02300

(3)Транспортна средства

(4)Опрема конта групе 02303, 02304 (без канцеларијске опреме)

(5)Канцеларијска опрема и информатичка средства (конта дела групе 02304 и 02305)

У складу са ставом 35 међународног рачуноводственог стандарда МРС 16, ефекти процене постројења и опреме, књиже се тако што се исправка вредности елиминише, односно своди на нулу, а набавна вредност се своди на поштену вредност.

Ревалоризациона резерва, формирана по основу ревалоризације постројења и опреме, преноси се на нераспоређену добит на дан отуђења средства.

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројење и опрему, након његове набавке или завршетка, увећава вредност средства ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и у складу са МРС (МСФИ).

Накнадни издатак који не задовољава претходне услове, исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао. Такође, ако је накнадни издатак настао претежно по основу рада, потрошног материјала и ситнијих резервних делова, тај издатак се исказује као текући трошак одржавања.

За накнадни издатак који увећава вредност средства, коригује се набавна вредност.

Ако је век трајања уграђеног дела, признатог као накнадни издатак, различит од века трајања средства у које је уграђен, онда се тај део води као посебно средство и амортизује у току корисног века трајања. Одстрањен део се расходује по процењеној вредности ако није могуће утврдити његову књиговодствену вредност.

Некретнине, постројења и опрема отписују се на терет расхода, путем амортизације применом пропорционалних стопа амортизације (Стопа амортизације = 100 / корисни век средства).

За основна средства користе се следећи корисни век трајања и стопе амортизације:

Табела број 1: Корисни век трајања и стопе амортизације за основна средства

Грађевински објекти и постројења	Стопа амортизације
Грађевински објекти високоградња и нискоградња армирана бетонска конструкција	2,5%
Грађев.објекти нискоградње са доњим слојем	2,5%
Грађев.објекти високоградње и нискоградње дрвене конструкције	2,5%
Остали грађевински објекти (зграда помоћне котларнице, хангар погона А, када од прохрома)	15%
Опрема	
Опрема	15%
Погонски и пословни инвентар	15%
Намештај (пословни инвентар у трговини, угоститељству и туризму)	15%
Канцеларијска опрема	15%
Моторна возила и прикључни уређаји	15%
Рачунарска опрема	30%

3.2.4 Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица и учешћа у капиталу других правних лица, дугорочни кредити у земљи и иностранству и остали дугорочни пласмани.

Дугорочни пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања, мере по њиховој набавној вредности.

После почетног признавања компанија мери дугорочне финансијске пласмане по њиховој поштој вредности.

Улагања у зависна правна лица и у остала повезана правна лица, исказује се по набавној вредности, без промене вредности по основу учешћа у резултату.

На дан биланса, улагања се процењују према надокнадивој вредности и врши се умањење ако је надокнадива вредност нижа од набавне вредности.

3.2.5 Залихе

Залихе материјала које се набављају од добављача, исказују се по набавној вредности, док се залихе материјала који је произведен као сопствени учинак, исказују по цени коштања, односно по нето продајној вредности ако је она нижа.

Обрачун излаза, односно продаје залиха материјала, врши се по методи просечне пондерисане цене.

Залихе робе мере се по набавној вредности, коју чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези, трошкови превоза, шпедитерске и посредничке услуге, као и други трошкови који настају да би се залихе сместиле у одређено складиште, а трговачки попусти и рабати умањују фактурну цену.

Обрачун излаза робе врши се по методи просечне пондерисане цене.

Ако се залихе робе воде по продајној цени, обрачун разлике у цени врши се тако, да вредност излаза робе и вредност робе на залихама, буде исказана по методи просечне пондерисане цене. Смањење вредности залиха материјала и робе врши се када се утврди да је дошло до губљења квалитета, односно када је нето продајна цена нижа од набавне вредности или цене коштања.

Залихе недовршене производње и готових производа, настају као резултат производног процеса компаније, а исказују се по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је она нижа.

Трошкови производње (конверзије) залиха, обухватају трошкове који су директно повезани са јединицама производа (директни материјал, директна радна снага), као и фиксне и променљиве режијске трошкове производње. Фиксни режијски трошкови су они индиректни трошкови производње, који су релативно константни, без обзира на обим производње, као што су амортизација и одржавање фабричких зграда и опреме, као и трошкови руковођења и управљања компанијом.

Променљиви режијски трошкови су они индиректни трошкови производње, који се мењају директно или скоро директно, сразмерно промени обима производње, као што су индиректни материјал и индиректна радна снага.

Кад трошкови производње сваког производа не могу посебно да се одреде, тада се додељују на рационалној основи.

У цену коштања производње, не могу се укључити трошкови управе, продаје и маркетинга, као ни трошкови који су неубичајено високи због недовољног коришћења капацитета. Трошкови који чине вредност залиха производње, утврђују се путем радних налога. Оштећене и застареле залихе, се отписују до нето продајне вредности на појединачној основи. Излаз залиха недовршене производње и готових производа врши се методом просечне пондерисане цене.

3.2.6 Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања чине потраживања од купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

При почетном признавању, потраживања се вреднују у износу продајне вредности производа, умањено за рабат и попуст, а увећано за обрачунат порез на промет. Краткорочна потраживања од купаца мере се по вредности из оригиналне фактуре.

Потраживања за која постоји уверљив доказ да се не могу наплатити, директно се отписују на терет расхода. Потраживања за која се накнадно утврди да постоји ризик наплате отписују се индиректно на терет расхода.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане, са роком доспећа до годину дана од дана чинидбе.

Ако постоји вероватноћа да компанија неће бити у стању да наплати кредите према уговореним условима, настаје губитак због обезвређења или ненаплативих потраживања.

Одлуку о отпису потраживања, односно умањењу вредности краткорочних пласмана доноси Генерални директор.

3.2.7 Обавезе

Финансијске обавезе су дугорочне и краткорочне финансијске обавезе према зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности, обавезе по краткорочним кредитима, обавезе према добављачима и друге обавезе.

Почетно вредновање финансијских обавеза признаје се по набавној вредности, која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу. Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и слично, врши се директним отписом.

3.2.8 Дугорочна резервисања

Дугорочно резервисање настаје када је обавеза настала као резултат прошлог догађаја, када је вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавеза и када износ обавеза може поуздано да се процени. Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, трошкове реструктурирања компаније, резервисања за задржане депозите и кауције и друга резервисања, за које је вероватно да ће изазвати одлив ресурса.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Мерење резервисања врши се у износу потребних издатака за измирење обавеза. Коригује се тако да одражава најбољу садашњу процену.

Када настане расход по основу обавеза за коју је резервисање извршено, стварни издаци представљају расход а претходно извршено резервисање се укида у корист прихода.

Одлуку о појединачном резервисању доноси генерални директор компаније.

3.2.9 Приходи и расходи

Приходи обухватају приходе од редовних активности компаније и добитке.

Приходи обухватају приходе од продаје робе, производа, услуга, приходе од субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје производа и услуга, приходе од доприноса и чланарина и друге приходе. Добици представљају повећање економских користи и као такви по природи нису различити од прихода.

Расходи обухватају трошкове који проистичу из редовних активности компаније и губитке. У расходе спадају трошкови директног материјала и робе, трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси, зараде и остали лични расходи.

Губици представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода. Губици подразумевају и оне губитке који су последица катастрофа (пожар, поплава и сл.), као и губитке произашле из продаје дугорочних средстава.

Расходи обухватају нереализоване губитке по основу негативних ефеката пораста курса стране валуте по задужењима компаније у тој валути.

Губици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће приходе.

3.2.10 Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно губитка ранијих година, на начин утврђен МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Материјално значајном грешком сматра се грешка, која је у појединачном износу већа од 3% аритметичке средине укупног прихода и просечне пословне имовине, или у кумулативном износу са осталим грешкама, већа од 5% аритметичке средине укупног прихода и просечне пословне имовине.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне, исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у коме су идентификоване.

3.3. Биланс стања

На основу Закона о рачуноводству, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и члана 12. Правилника о рачуноводству Друштва, Надзорни одбор Друштва је донео Одлуку о вршењу пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године и образовању комисија ради вршења редовног пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2019. године, број 886 од 29. новембра 2019. године.

По извршеном попису сачињен је Извештај централне пописне комисије о попису имовине и обавеза на дан 31. децембра 2019. године број 18 од 27. јануара 2020. године, који је усвојен од стране Надзорног одбора 28. јануара 2020. године.

3.3.1. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина исказана на дан 31. децембра 2019. године у износу од 9.525 хиљада динара односе се на:

Табела број 2: Структура нематеријалне имовине

-у хиљадама динара-

Нематеријална имовина	2019. година	2018. година
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке	9.525	9.525
Софтвер и остала права	614	614
Укупно:	10.139	10.139
Исправка вредности нематеријалне имовине	(614)	(614)
Укупно:	9.525	9.525

Табела број 3: Стање и промене на нематеријалној имовини

-у хиљадама динара-

ОПИС	Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	Софтвер и остала права	Укупно
Набавна вредност			
Стање 1. јануара 2019. године	9.525	614	10.139
Стање 31. децембра 2019. године	9.525	614	10.139
Исправка вредности			
Стање 1. јануара 2019. године		614	614
Стање 31. децембра 2019. године		614	614
Садашња вредност			
31. децембра 2019. године	9.525		9.525
31. децембра 2018. године	9.525		9.525

Друштво је у оквиру нематеријалне имовине исказало по почетном стању износ од 10.139 хиљада динара, који се односи на техничку документацију за производњу бризантних експлозива у износу од 9.525 хиљаде динара и софтвере за пројектовање „AutoCad“ у износу од 614 хиљаде динара који су набављени у 2012. години.

Налаз: Друштво није проценило користан век нематеријалне имовине коју исказује у износу од 9.525 хиљада динара (техничку документацију за производњу бризантних експлозива), што није у складу са параграфима 88 и 89 МРС 38 - Нематеријална имовина. Такође, Друштво није вршило преиспитивање корисног века употребе нематеријалне имовине (софтвер и остала права) у складу са параграфом 104 МРС 38 - Нематеријална имовина и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама у вези са коришћењем нематеријалне имовине знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији нематеријалне имовине (софтвер и остала права) која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 614 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво не процени користан век нематеријалне имовине и не врши преиспитивање корисног века употребе средстава у складу са захтевима МРС 38 - Нематеријална имовина, постоји ризик од погрешног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 3: Препоручује се Друштву да у складу са МРС 38 - Нематеријална имовина процени користан век нематеријалне имовине коју исказује у износу од 9.525 хиљада динара и врши преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине (софтвер и остала права), и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

3.3.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, исказане на дан 31. децембар 2019. године по садашњој вредности у износу од 1.082.714 хиљаде динара односе се на:

Табела број 4: Структура некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Некретнине, постројења и опрема	2019. година	2018. година
Грађевинско земљиште	130.334	130.334
Грађевински објекти	970.369	957.246
Постројења и опрема	905.494	901.688
Инвестиционе некретнине	6.220	6.220
Некретнине, постројења и опрема у припреми	121.969	51.851
Укупно:	2.134.386	2.047.339
Исправка вредности некретнина, постројења и опреме	(1.051.672)	(1.014.507)
Укупно:	1.082.714	1.032.832

Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2019. године приказане су следећом табелом:

Табела број 5: Стање и промене некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

ОПИС	Грађевинско земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	НПО у припреми	Укупно
Набавна вредност						
Стање 1. јануара 2019. године	130.334	957.246	901.688	6.220	51.851	2.047.339
Нове набавке (накнадна улагања)		5.969	9.069		77.272	92.310
Вишак			234			234
Мањак			(117)			(117)
Расходовање (отпис)			(2.887)			(2.887)
Продаја (отуђење)			(2.493)			(2.493)
Активирање		7.154			(7.154)	
Стање 31. децембра 2019. године	130.334	970.369	905.494	6.220	121.969	2.134.386
Исправка вредности						
Стање 1. јануара 2019. године		472.773	537.657	4.077		1.014.507
Амортизација		23.880	75.281	156		99.317
Мањак			(88)			(88)
Расходовање (отпис)			(2.887)			(2.887)
Продаја (отуђење)			(2.493)			(2.493)
Исправка грешке из ранијих година			(56.684)			(56.684)
Стање 31. децембра 2019. године		496.653	550.786	4.233		1.051.672
Садашња вредност						
31. децембар 2019. године	130.334	473.716	354.708	1.987	121.969	1.082.714
31. децембар 2018. године	130.334	484.473	364.031	2.143	51.851	1.032.832

3.3.2.1 Земљиште

Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године исказало вредност земљишта (градско грађевинско земљиште) у износу од 130.334 хиљада динара.

Уговором о међусобном разграничењу непокретности и уређењу имовинско правних односа који је закључен између Холдинг Предузећа „Прва искра“ а.д., у реструктурирању Барич, Београд и Друштва из 2005. године (које су биле део СОУР-а, а Решењем Окружног привредног суда у Београду из 1990. године, наменска производња је иступила СОУР-а), као и Анекса уговора из 2015. године извршено је разграничење права коришћења на непокретности ЛН 121 КО Барич (3681 КО Барич), објекта који се налазе на земљишту и припадајуће инфраструктуре у складу са урбанистичким пројектом препарцелације за општину Обреновац КО Барич и наведене су катастарске парцеле и површине земљишта на којима Друштво има право коришћења, као и катастарске парцеле и површине земљишта на којима су Друштво и Холдинг Предузећа „Прва искра“ а.д., у реструктурирању Барич, Београд заједнички носиоци права коришћења.

У јавним књигама Листу непокретности број 3681 (КО Барич), Друштво је уписано као носилац права коришћења на градском грађевинском земљишту (површине 35 хектара, 44 ари и 90 м²), а носилац права својине је Република Србија, Београд.

Увидом у аналитичку евиденцију земљишта утврђено је да уписане површине и бројеви парцела не одговарају површинама и бројевима парцела које су уписане у листу непокретности број 3681 (КО Барич) и површинама и бројевима парцела које су наведене у Анексу уговора о разграничењу из 2015. године који је закључен између Друштва и Холдинг Предузећа „Прва искра“ а.д., у реструктурирању Барич, Београд. Такође, Друштво на дан 31. децембар 2019. године није вршило попис земљишта и није вршило усклађивање наведених евиденција.

Налаз: Изражавамо резерву у исказану вредност земљишта у износу од 130.334 хиљада динара, јер Друштво није вршило попис земљишта на дан 31. децембар 2019. године, што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству.

Ризик: Уколико Друштво не врши попис земљишта у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, постоји ризик да Друштво неће реално исказати стање и промене на имовини и резултату пословања као и ризик од неовлашћеног коришћења имовине.

Препорука број 4: Препоручује се Друштву да изврши попис земљишта које у пословним књигама исказује у износу од 130.334 хиљаде динара у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3.3.2.2 Грађевински објекти

У оквиру грађевинских објеката Друштво је евидентирало следеће објекте:

Табела број 6: Грађевински објекти

- у хиљадама динара -

Грађевински објекти	2019. година
Управна зграда	125.284
Објекти за производњу	609.120
Објекти-магацини	81.651
Остали објекти	154.314
Укупно:	970.369
Исправка вредности некретнина	(496.653)
Укупно:	473.716

Друштво у пословним књигама евидентира објекте које користи за обављање делатности, а у јавним књигама је уписано само осам објеката која су изграђена без одобрења за градњу, а Друштво је уписано као држалац.

Према информацијама добијеним у поступку ревизије Друштво је предузимало низ активности ради укњижбе објекта које користи за обављање делатности. Закључило је Уговор о пружању геодетских услуга број 10 од 28. јануара 2016. године чији је предмет пружање услуге ангажовања на геодетским пословима за потребе евидентирања и укњижбе објеката. Међутим, због недостатка документације која је уништена у НАТО бомбардовању фабрике и током поплава у Обреновцу 2014. године, није било могућности да се спроведе укњижење објеката и Друштво и даље тражи начин да реши овај проблем.

Друштво је на основу Извештаја пописне комисије на дан 31. децембар 2019. године у пословним књигама евидентирало повећање вредности грађевинских објеката у износу од 7.154 хиљада динара које се односи на повећање у износу од 5.479 хиљада динара по основу извршених грађевинских радова на реконструкцији објекта- магацина за сејање и паковање бризантних експлозива, као и повећање вредности грађевинских објеката у износу од 1.675 хиљада динара које се односи на реконструкцију базена за прихват отпадних вода. Друштво је за извођење наведених радова закључило уговоре са Ки biro д.о.о., Београд (Напомена број 3.3.2.4).

Обрачунати трошкови амортизације по основу грађевинских објеката у 2019. години износе 23.880 хиљада динара.

Налаз: Друштво у 2019. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе грађевинских објеката у складу са параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 6.349 хиљада динара, што чини 0,65 % укупне укупне набавне вредности грађевинских објеката (970.369 хиљада динара).

Ризик: Ако Друштво не преиспитује преостали корисни век употребе некретнина у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, постоји ризик погрешног исказивања имовине и трошкова амортизације у финансијским извештајима.

Препорука број 5: Препоручује се Друштву да, у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе некретнина и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

3.3.2.3 Постројења и опрема

Правилником о рачуноводству и рачуноводственој политици, чланом 16., је дефинисано да се почетно мерење некретнине, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање, врши по набавној вредности или по цени коштања. Након почетног признавања, део основних средстава из групе 02300 (цистерне, реактори, прихватни судови, резервоари, контејнери, пумпе, вентилатори, калорифери, електрични разводи, цевоводи), књиже се у ревалоризованом износу, који изражава њихову поштenu вредност (фер вредност), на дан ревалоризације, умањену за укупан износ исправке вредности по основу амортизације (акумулирана амортизација) и укупан износ исправке вредности по основу губитка због обезвређења. Такође, наведеним Правилником извршено је груписање постројења и опреме која се користи, полазећи од сличности у погледу њихове природе и употребе и утврђене су следеће групе: Цистерне, реактори, прихватни судови, резервоари, пумпе, грејне коморе, вентилатори, цевоводи (део конта групе 02300), Остала опрема конта групе 02300, Транспортна средства, Опрема конта групе 02303, 02304 (без канцеларијске опреме) и Канцеларијска опрема и информатичка средства (конта дела групе 02304 и 02305).

Друштво је у 2012. години извршило процену тржишне вредности постројења - опреме за групу средстава (део конта 02300) у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственој политици. Комисија за процену тржишне вредности постројења – опреме, формирана на основу Одлуке директора од 15. јануара 2012. године, у Извештају о процени вредности постројења-опреме наводи да је предметна опрема набављена пре 1990/1980. године, тако да су поред функционалне трпела и временску амортизацију и у целини су отписана, али имају и функционалну и тржишну вредност. По наведеном основу формиране су ревалоризационе резерве у износу од 749.614 хиљаде динара (Напомена број 3.3.15 - Капитал).

На дан 31. децембар 2019. године набавна вредност постројења - опреме која се вреднују по фер вредности износи 137.523 хиљаде динара, исправка вредности 125.539 хиљада динара, односно садашња вредност износи 11.985 хиљада динара. У оквиру наведене опреме исказана је опрема набавне вредности 105.614 хиљада динара која нема исказану садашњу вредност.

Налаз: Након извршене процене тржишне вредности постројења - опреме у 2012. години за групу средстава чија набавна вредност на дан 31. децембар 2019. године износи 137.523 хиљаде динара, а која се сагласно усвојеним рачуноводственим политикама након почетног признавања исказују по моделу фер вредности, Друштво није вршило ревалоризацију постројења - опреме, нити је утврђивало кретања фер вредности како би обезбедило да се књиговодствена вредност битно не разликује од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода сагласно параграфима 31 и 34 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема. У оквиру наведене опреме исказана је опрема набавне вредности 105.614 хиљада динара која нема исказану садашњу вредност.

Ризик: Поступање супротно усвојеним рачуноводственим политикама и супротно МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, има за последицу нерелно исказивање имовине Друштва и погрешне информације за кориснике финансијских извештаја.

Препорука број 6: Препоручује се Друштву да у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема врши ревалоризацију постројења и опреме које након почетног признавања исказује по фер вредности.

Увидом у аналитичку евиденцију постројења и опреме коју Друштво исказује по набавној вредности утврђено је да Друштво поседује одређен број опреме која нема исказану садашњу вредност, односно потпуно је амортизована, а и даље се налазе у употреби. Потпуно амортизованих, појединачних ставки постројења и опреме има 408 ставки, укупне набавне вредности 95.291 хиљаду динара, што чини 10,52 % укупне укупне набавне вредности постројења и опреме (905.494 хиљада динара). Такође, увидом у аналитичку евиденцију постројења и опреме утврђено је да постоји опрема (35 ставки) коју Друштво користи за обављање делатности, а нема исказану набавну вредност.

Налаз: Увидом у аналитичку евиденцију постројења и опреме утврђено је да постоји опрема (35 ставки) коју Друштво користи за обављање делатности, а нема исказану набавну вредност. Наведена опрема испуњава услове за признавање, прописане параграфом 7 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, а Друштво није извршило процену фер вредности, као иницијално признавање имовине која има карактер набавне вредности и одредило користан век употребе у складу са параграфима 7 и 23 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и усвојеним рачуноводственим политикама по којима се део постројења и опреме вреднује по методу набавне вредности.

Такође, Друштво у 2019. години није вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу са параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних средстава на дан биланса стања износи 95.291 хиљаду динара, што чини 10,52 % укупне набавне вредности постројења и опреме (905.494 хиљада динара).

Ризик: Ако Друштво не исказује у пословним књигама вредност постројења и опреме, које користи за обављање делатности, и не преиспитује преостали корисни век употребе постројења и опреме у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, постоји ризик погрешног исказивања имовине и трошкова амортизације у финансијским извештајима.

Препорука број 7: Препоручује се Друштву да, у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, за постројења и опрему које немају исказану вредност изврши процену фер вредности као иницијално признавање имовине која има карактер набавне вредности и одреди користан век употребе и врши преиспитивање преосталог корисног века употребе постројења и опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Друштво је у 2019. години преиспитало корисни век одређеног броја постројења и опреме набавне вредности 208.147 хиљада динара која нису имала исказану садашњу вредност, кориговало стопе амортизације за средства којима корисни век трајања није реално утврђен и у пословним књигама евидентирало промену корисног века као исправку грешке из ранијих година на терет исправке вредности постројења и опреме и у корист нераспоређене добити из ранијих година у износу од 56.684 хиљаде динара. Међутим, Друштво је извршило процену корисног века и за средство које се исказује по фер вредности и за које су формиране ревалоризационе резерве у износу од 22.000 хиљаде динара. На тај начин Друштво је преценило исправку вредности постројења и опреме и преценило нераспоређену добит из ранијих година у износу од 4.466 хиљада динара.

Налаз: Друштво је у 2019. години извршило процену корисног века за опрему набавне вредности 22.000 хиљаде динара коју исказује по фер вредности и за које су формиране ревалоризационе резерве у износу од 22.000 хиљаде динара, кориговало стопе амортизације и у пословним књигама евидентирало промену корисног века као исправку грешке из ранијих година на терет исправке вредности постројења и опреме и у корист нераспоређене добити из ранијих година у износу од 4.466 хиљаде динара. Друштво за наведену опрему није вршило процену вредности како би иста била исказана по тржишној (фер) вредности у складу са параграфом 31 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и усвојеним рачуноводственим политикама. На тај начин Друштво је преценило исправку вредности постројења и опреме и преценило нераспоређену добит из ранијих година у износу од 4.466 хиљада динара.

Ризик: Ако Друштво након почетног признавања не вреднује некретнине, постројења и опрему у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и у складу са усвојеним рачуноводственим политикама, постоји ризик погрешног исказивања имовине, капитала и трошкова амортизације у финансијским извештајима.

Препорука број 8: Препоручује се Друштву да, у пословним књигама евидентира смањење исправке вредности постројења и опреме и нераспоређене добити из ранијих година у износу од 4.466 хиљада динара и да за наведено средство изврши процену вредности и утврђивање новог корисног века трајања како би опрема била исказана по тржишној (фер) вредности, у складу са параграфом 31 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и усвојеним рачуноводственим политикама.

3.3.2.3 Инвестиционе некретнине

Друштво у оквиру инвестиционих некретнина евидентира некретнине које користи за остваривање прихода од закуппине (Напомена број 3.4.3).

Табела број 7: Структура некретнина, постројења и опреме у припреми

Инвестиционе некретнине	2019. година
Објекат О-14/1- Магацин	4.591
Објекат О-14/2.14/3 -Магацин	1.629
Укупно:	6.220
Исправка вредности инвестиционих некретнина	(4.233)
Укупно	1.987

Налаз: Изражавамо резерву у исказану вредност инвестиционих некретнина у износу од 6.220 хиљаде динара набавне вредности и 4.233 хиљаде динара исправке вредности, јер Друштво није за инвестиционе некретнине у својим рачуноводственим политикама дефинисало критеријуме за признавање и накнадно мерење након почетног признавања у складу са МРС 40 - Инвестиционе некретнине.

Ризик: Ако Друштво у својим рачуноводственим политикама не дефинише критеријуме за признавање, накнадно мерење након почетног признавања и основе за признавање у складу са МРС 40 - Инвестиционе некретнине, постоји ризик погрешног исказивања инвестиционих некретнина у финансијским извештајима.

Препорука број 9: Препоручује се Друштву да уреди признавање и вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања у складу са МРС 40 - Инвестиционе некретнине.

3.3.2.4 Некретнине, постројења и опрема у припреми

Некретнине, постројења и опрема у припреми исказана су у износу од 121.969 хиљада динара и односе се на улагања на реконструкцији и изградњи грађевинских објеката за производњу и изградњи постројења за производњу.

Табела број 8: Структура некретнина, постројења и опреме у припреми

-у хиљадама динара-

Некретнине, постројења и опрема у припреми	2019. година	2018. година
Улагања у реконструкцију и изградњу објеката за производњу	23.099	9.951
Улагања у изградњу постројења за производњу	98.870	41.900
Укупно:	121.969	51.851

Друштво је на дан 31. децембар 2019. године извршило попис инвестиција у току и утврдило вредност улагања у грађевинске објекте и постројења и опрему, утврдило степен довршености и донело Одлуку о активирању грађевинских објеката односно стављања у употребу.

Табела број 9: Промене на некретнинама, постројењу и опреми у припреми

-у хиљадама динара-

Улагања на реконструкцији и изградњи објеката и постројења за производњу	Почетно стање	Улагања у 2019. години	Активирање	Стање на дан 31.12.2019. године	Степен довршености
Објекат ОК-7/1	7.380			7.380	99%
Постројења и опрема у Објекту ОК-7/1	40.828	582		41.410	88%
Објекат К1 (Напомена број 3.3.2.2)	1.675		1.675		
Објекат 5 (Напомена број 3.3.2.2)		5.479	5.479		
Постројења и опрема у Објекту 5		1.120		1.120	80%
Објекат Т-4	895	10.220		11.115	90%
Постројења и опрема у Објекту Т-4	1.073	55.267		56.340	80%
Улагања на изградњи објекта за производњу		4.604		4.604	5%
Укупно:	51.851	77.272	7.154	121.969	

Налаз: Друштво у оквиру некретнина, постројења и опреме у припреми исказује износ од 98.870 хиљада динара који се односи на улагања у изградњу постројења за производњу који обухвата опрему и материјал за изградњу постројења за производњу, за које Друштво није устројило аналитичку евиденцију према врсти, количини и вредности, што није у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству и нема рачуноводствене исправе које би служиле као основ за евидентирање улагања на појединачним постројењима (радне налоге и требовање) односно утврђивање набавне вредности/цене коштања, што није у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству. Такође, у поступку ревизије је утврђено да су за монтажу опреме (која обухвата машинске и електро радове) која чини саставни део постројења ангажовани запослени Друштва, а у поступку ревизије нису презентовани радни налози, нити је Друштво утврђивало износ трошкова радне снаге и наведене трошкове укључило у цену коштања појединачног постројења у складу са параграфима 16 и 17 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

Ризик: Непостојање аналитичке евиденције опреме и материјала, као помоћне пословне књиге, рачуноводствене исправе (требовање) материјала, радних налаога, и уколико Друштво у цену коштања постројења не укључује све трошкове који се могу приписати довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати, представља ризик да Друштво неће реално исказати стање и промене на имовини и резултату пословања.

Препорука број 10: Препоручује се Друштву да устроји аналитичку евиденцију за све врсте опреме и материјала према врсти, количини и вредности, да основ за евидентирање на улагањима у изградњу постројења буде рачуноводствена исправа - требовање материјала по отвореном радном налогу за изградњу појединачног постројења и да утврди износ трошкова који се могу приписати довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати у складу са параграфима 16 и 17 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 133.568 хиљада динара односе се на:

Табела број 10: Структура дугорочних финансијских пласмана

-у хиљадама динара-

Дугорочни финансијски пласмани	2019. година	2018. година
Учешће у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположиви за продају	4.001	4.011
Остали дугорочни финансијски пласмани	132.093	111.388
Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана	(2.526)	(2.525)
Укупно:	133.568	112.874

Учешће у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположиви за продају исказана у износу од 4.001 хиљаду динара односи се на:

Табела број 11: Преглед учешћа у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположиви за продају

-у хиљадама динара-

Учешће у капиталу осталих правних лица и других хартија од вредности расположиви за продају	2019. година	2018. година
Учешће у капиталу Метално сирћетни комплекс МСК, Кикинда	1	1
Рекреатурс ад, Београд	2.625	2.625
НП Полиех ад, Беране	1.375	1.385
Укупно	4.001	4.011
Исправка вредности учешћа у капиталу- МСК	(1)	
Исправка вредности учешћа у капиталу- Рекреатурс ад, Београд	(2.525)	(2.525)
Укупно	1.475	1.486

Друштво је власник 2.057 акција, односно има учешће од 0,52777286% у капиталу привредног друштва „Полиекс“ хемијска индустрија а.д., Беране које је стекло на основу Уговора о продаји акција друштва Хемијска индустрија „Полиекс“ а.д., Беране од 17. фебруара 2015. године закљученог између Владе Црне Горе и Фонда за обештећење као продавца и Конзорцијума који чине „Прва искра наменска“ а.д., Барич и физичког лица из Подгорице као купца и Анекса Уговора о конзорцијуму од 19. марта 2015. године закљученог између привредног друштва „Прва искра наменска“ а.д., Барич и физичког лица из Подгорице (а на основу Одлуке Надзорног одбора деловодни број 135 инт. од 24. новембра 2014. године). Наведене акције регистроване су у Централном клириншком депозитарном друштву Црне Горе.

Остали дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 132.093 хиљаде динара односе се на:

Табела број 12: Преглед осталих дугорочних финансијских пласмана

-у хиљадама динара-

Остали дугорочни финансијски пласмани	2019. година	2018. година
Потраживања за продате друштвене станове	18.261	20.261
Потраживања за дате зајмове за решавање стамбених потреба	113.332	90.627
Остали дугорочни финансијски пласмани	500	500
Укупно:	132.093	111.388

Остали дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 132.093 хиљада динара односе се на Уговоре о зајму за решавање стамбених потреба у износу од 113.332 хиљаде динара, на уговоре о откупу станова у износу од 18.261 хиљаду динара и на остале дугорочне финансијске пласмане у износу од 500 хиљада динара.

Потраживања у износу од 18.261 хиљаду динара односе се на потраживања по основу уговора о откупу станова у друштвеној својини закључених између Друштва као продавца и купца који је закупац стана из претходно закљученог уговора о закупу стана, које је Друштво као носилац права располагања становима закључивало са запосленима који су користили станове по основу закључених уговора о закупу.

Потраживања у износу од 113.332 хиљаде динара односе се на потраживања од запослених по основу уговора о зајму за решавање стамбених потреба радника које је друштво закључивало са запосленима на основу Правилника о решавању стамбених потреба запослених и одлука Надзорног одбора Друштва. Зајмови су запосленима дати за куповину стана, за побољшање становања и за отплату анuitета по кредитима за стамбену изградњу.

Налаз: Друштво у оквиру осталих дугорочних финансијски пласмана исказује потраживања која потичу из ранијих година у износу од 500 хиљада динара и за која у поступку ревизије нису презентоване рачуноводствене исправе којима се доказује основ признавања, а није преиспитивало да ли иста испуњавају услове за признавање на позицији дугорочних финансијских пласмана и није вршило евентуално обезвређење у складу са захтевима МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање.

Ризик: Уколико Друштво не поступа у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање чини ризик да ће финансијски извештаји бити нереални.

Препорука број 11: Препоручује се Друштву да утврди основ евидентирања у пословним књигама и преиспита признавање осталих дугорочних пласмана у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и у складу са МРС 36 - Умањење вредности имовине.

3.3.4. Дугорочна потраживања

Дугорочна потраживања исказана у износу од 51.740 хиљада динара односе се на потраживања од купца Експлозиви Rudex, Предузеће за трговину, извоз увоз д.о.о., Београд која доспевају за плаћање у 2021. години по основу Уговор о регулисању међусобних односа закљученим са Експлозиви Rudex, Предузеће за трговину, извоз увоз д.о.о., Београд од 20. јуна 2019. године (Напомена број 3.3.9).

3.3.5. Залихе

Залихе су исказане у износу од 632.985 хиљада динара и њихова структура је приказана табелом:

Табела број 13: Структура залиха

- у хиљадама динара -

Залихе	2019. године	2018. године
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	205.588	361.915
Недовршена производња и недовршене услуге	117.121	-
Готови производи	255.689	433.870
Роба	7.253	8.419
Стална средства намењена продаји	11.947	7.971
Дати аванси за залихе и услуге	35.387	86.863
Укупно:	632.985	899.038

Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара су исказане у износу од 205.588 хиљада динара и у целини се односе на:

Табела број 14: Структура залиха материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара

-у хиљадама динара-

Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара	2019. година	2018. година
Материјал	187.198	336.955
Резервни делови	60.246	64.351
Алат и инвентар	31.983	40.139
Исправка вредности материјала, резервних делова, алата и инвентара	(73.839)	(79.530)
Укупно:	205.588	361.915

Залихе материјала

Табела број 15: Структура материјала на залихама

-у хиљадама динара -

Материјал	2019. године
Основни материјал	108.165
Помоћни материјал	60.546
Канцеларијски материјал	63
Гориво и мазиво	4.669
Остали материјал	237
Материјал у складишту инвестиција	9.475
Остали материјал- отпад	4.043
Укупно:	187.198
Исправка вредности - материјал у складишту инвестиција	(960)
Исправка вредности - отпад	(2.576)
Укупно:	183.662

Друштво залихе материјала у пословним књигама исказује по набавној вредности и највећим делом се односе на сировине за производњу производа.

Налаз: Друштво у набавну вредност материјала (угља) није укључило зависне трошкове набавке (трошкови превоза) у износу од 7.146 хиљада динара, што није у складу са параграфима 10 и 11 МРС 2 - Залихе. У складу са захтевима МРС 2 - Залихе набавна вредност/цена коштања залиха обухвата све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове настале у процесу довођења залиха на садашњу локацију и у садашње стање.

Ризик: Уколико Друштво у набавну вредност залиха материјала не укључује све зависне трошкове набавке, постоји ризик да Друштво неће залихе материјала и трошкове материјала исказати реално у финансијским извештајима.

Препорука број 12: Препоручује се Друштву да у набавну вредност материјала укључује све зависне трошкове набавке у складу са МРС 2-Залихе.

Недовршена производња и готови производи

Залихе недовршене производње су исказане на дан 31. децембар 2019. године у износу од 117.121 хиљада динара и највећим делом се односе на залихе полупроизвода.

Залихе готових производа исказане су у износу од 255.689 и њихова структура приказана је табелом:

Табела број 16: Структура залиха готових производа

- у хиљадама динара -

Готови производи	2019. година
Готови производи	252.426
Цивилни производи	3.263
Укупно:	255.689

Цивилни производи се односе на различите врсте опасних и неопасних хемикалија као и предмети опште употребе (хемикалије које се користе у домаћинству).

Залихе недовршене производње и готових производа Друштво води по планским ценама, а на крају пословне године је извршило обрачун одступања планске цене од стварне цене коштања залиха учинака и за производе чија је цена коштања већа од нето продајне вредности извршило свођење на нето продајну вредност.

Налаз: Друштво је у цену коштања залиха недовршене производње и готових производа укључило трошкове (трошкови продаје робе, трошкови зарада и накнада зарада непроизводних радника) у износу од 60.194 хиљаде динара који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање, што није у складу са захтевима параграфа 10 МРС 2 - Залихе. Наведено поступање Друштва имало је за последицу исказивање у финансијским извештајима за 2019. годину прецењених залиха недовршене производње у износу од 4.645 хиљада динара, готових производа у износу од 10.141 хиљаду динара и потцењено смањење вредности залиха недовршене производње и услуга и готових производа у износу од 14.786 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво не поступа у складу са МРС 2 - Залихе, чини ризик да ће Друштво нереално приказати финансијски резултат, односно да ће финансијски извештаји бити нереални.

Препорука број 13: Препоручује се Друштву да залихе недовршене производње и готових производа евидентира у складу са МРС 2 - Залихе.

Залихе робе

Залихе робе су исказане у износу од 7.253 хиљаде динара и односи се на:

Табела број 17: Структура залиха робе

- у хиљадама динара -

Залихе робе	2019. година
Роба у промету на велико	2.272
Роба у промету на велико- магацин велепродаје угља	4
Разлика у цени робе на велико	(82)
Роба у царинском складишту	4.044
Роба у транзиту	1.015
Укупно:	7.253

Роба у промету на велико је исказана у износу од 2.272 хиљаде динара и односи се на робу коју је исказана по почетном стању. На предлог Комисије за попис залиха, који је усвојен од стране Централне пописне комисије, извршен је отпис робе, због дугог складиштења и оштећења, у износу од 97 хиљада динара на терет расхода по основу расходања залиха материјала и робе.

Роба у царинском складишту исказана је у износу од 4.044 хиљада динара.

Налаз: Изражавамо резерву у исказану вредност залиха робе у царинском складишту у износу од 4.044 хиљада динара на дан 31. децембар 2019. године, јер Друштво није презентовало документацију на основу које су залихе робе у царинском складишту евидентирани у пословним књигама.

Ризик: Уколико Друштво не утврди стање залиха постоји ризик од исказивања нереалног стања имовине на дан 31. децембар.

Препорука број 14: Препоручује се Друштву да преиспита исказано стање залихе робе у царинском складишту.

Стална средства намењена продаји

Стална средства намењена продаји исказана у износу од 11.947 хиљада динара и односе се на непокретности:

- стан, површине 71,76 м² у Београд, К.О. Јајинци, вредности 7.625 хиљада динара, над којим је Друштво стекло право својине Пресудом на основу признања Привредног суда у Београду од 9. јула 2019. године, у тужбеном поступку у ком је тужени Експлозивни Рудекс Предузеће за трговину, извоз увоз д.о.о., Београд

- делове бившег Самачког хотела у Баричу: биоскопску салу површине 450 м² са припадајућом парцелом у површини од 4 ара и 19 м² за стамбену зграду и 10 ара и 40 м² дворишта уз стамбену зграду, и гарсоњеру површине 25 м², које је према Уговору о вансудском поравнању од 25. новембар 2019. године Предузеће „Изохемик“, Барич вратило у својину Друштва.

Наиме, Друштво је купопродајним Уговором од 26. септембра 2006. године, Анексом од 14. новембра 2007. године и Уговором од 9. марта 2007. године продало Предузећу „Изохемик“, Барич наведене објекте и било јемац у Уговору о кредиту које је закључило Предузеће „Изохемик“, Барич са Raiffeisen bank а.д., Београд дана 4. октобра 2007. године. Предузеће „Изохемик“, Барич није било у финансијској могућности да исплати дуг настао по наведеном Уговору о кредиту који је на дан 19. новембра 2019. године износио ЕУР 36.757,48 односно 4.322.223,85 динара. Предмет Уговору о вансудском поравнању од 25. новембар 2019. године је измиривање обавезе према Raiffeisen bank а.д., Београд коју на себе преузима Друштво, као солидарни јемац, док Предузеће „Изохемик“, Барич се обавезује да се наведене непокретности врате у својину Друштва. Друштво је обавезу према Raiffeisen bank а.д., Београд измирило 29. новембра 2019. године.

Дати аванси за залихе и услуге

Дати аванси за залихе и услуге су исказани у износу од 35.387 хиљада динара и односе се на:

Табела број 18: Структура датих аванса за материјал

- у хиљадама динара -

Дати аванси за материјал	2019. година
Дати аванси за материјал у земљи	19.812
Дати аванси за материјал у иностранству	16.403
Укупно:	36.215
Исправка вредности датих аванса за материјал у земљи	(828)
Укупно:	35.387

Друштво је са већином добавача у земљи и иностранству усагласило стање потраживања за дате авансе на дан 31. децембар 2019. године.

Друштво у оквиру датих аванса за материјал у земљи на 31. децембар 2019. године исказује износ од 18.984 хиљада динара који се највећим делом односи на дате авансе за материјал следећим комитентима:

Табела број 19: Преглед датих аванса за материјал у земљи

- у хиљадама динара -

Дати аванси за материјал у земљи	2019. година
Рудник Ковин а.д., Ковин	6.124
Bonneli 011 д.о.о., Београд	3.000
Fasek engineering and production д.о.о, Нови Сад	2.598
Меркур д.о.о., Мрчајвечи	2.300
Хидраулика д.о.о., Шабац	1.654
Meris д.о.о., Београд	1.352
Raninvest д.о.о., Барич	828
Остали дати аванси за материјал у земљи	1.956
Укупно:	19.812
Исправка вредности датих аванса за материјал у земљи	(828)
Укупно:	18.984

Друштво у оквиру датих аванса за материјал у иностранству на 31. децембар 2019. године исказује износ од 16.403 хиљада динара који се највећим делом односи на дате авансе за материјал следећим комитентима:

Табела број 20: Преглед датих аванса за материјал у иностранству

- у хиљадама динара -

Дати аванси за материјал у иностранству	2019. година
Fluid misch und disperglertechnik, Немачка	5.092
Tempus link ltd Gabrovo, Бугарска	4.310
Industrial raw materfais llc, Америка	4.997
Schuf valve technology gmbH, Ирска	1.746
Остали аванси за материјал у иностранству	258
Укупно:	16.403

3.3.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје су исказана у износу од 366.930 хиљада динара и односе се:

Табела број 21: Структура потраживања од продаје

- у хиљадама динара -

Потраживања по основу продаје	2019. година	2018. година
Купци у земљи	537.830	465.195
Купци у иностранству	168.619	70.095
Исправка вредности потраживања	(339.519)	(177.775)
Укупно:	366.930	357.515

Потраживања од купаца у земљи исказана су у износу од 537.830 хиљада динара и односе се:

Табела број 22: Структура потраживања од купаца у земљи

- у хиљадама динара -

Купци у земљи	2019. година	2018. година
Купци у земљи за продате производе, робу и услуге	534.569	461.934
Остали купци у земљи - закупнине станова	351	351
Купци у земљи -спорна потраживања	2.910	2.910
Укупно:	537.830	465.195
Исправка вредности потраживања	(265.133)	(169.708)
Укупно:	272.697	295.487

Потраживања од купаца у земљи за продате производе, робу и услуге исказана у износу од 534.569 хиљада динара највећим делом се односе на:

Табела број 23: Купци у земљи

- у хиљадама динара -

Купци у земљи за продате производе, робу и услуге	2019. година
Холдинг корпорација Крушик а.д., Ваљево	181.888
Трауал корпорација а.д., Крушевац	100.962
Компанија „Слобода“ а.д., Чачак	99.115
Експлозиви Rudex д.о.о., Београд	50.836
LM Комерс д.о.о., Обреновац	30.988
Немофарм а.д., Вршац	15.235
Rad-Rašo д.о.о., Ужице	15.267
Остали купци у земљи	40.278
Укупно:	534.569
Исправка вредности потраживања	(262.223)
Укупно:	272.346

Купци у земљи - спорна потраживања исказана су у износу од 2.910 хиљада динара највећим делом се односе на:

Табела број 24: Купци у земљи- спорна потраживања:

- у хиљадама динара -

Купци у земљи -спорна потраживања	2019. година
Прва искра - Вишња продукт д.о.о., Барич	325
Pro-Stuff д.о.о., Београд	1.012
Valtec д.о.о., Шабац	1.573
Укупно:	2.910
Исправка вредности потраживања	(2.910)
Укупно:	

Потраживања од купаца у иностранству исказана у износу од 168.619 хиљада динара највећим делом се односе на:

Табела број 25: Купци у иностранству

- у хиљадама динара -

Купци у иностранству	2019. година
Pretis dd, Сарајево	71.729
Commandants bof, Бангладеш	56.864
Poliex а.д., Беране	17.057
Ulaex, S.A.LA Campana Manicaragua, Cuba	14.719
Остали купци у иностранству	8.250
Укупно:	168.619
Исправка вредности потраживања	(74.386)
Укупно:	94.233

Табела број 26: Промене на исправци вредности потраживања

-у хиљадама динара-

Исправка вредности потраживања	Потраживања од купаца у земљи	Потраживања од купаца у иностранству	Укупно
Стање 1. јануара 2019. године	169.708	8.067	177.775
Обезвређење потраживања на терет резултата (Напомена број 3.4.16)	238.297	88.785	327.082

Исправка вредности потраживања	Потраживања од купаца у земљи	Потраживања од купаца у иностранству	Укупно
Наплаћено у 2019. години (Напомена број 3.4.15)	68.541		68.541
Наплаћено у 2020. години до датума одобрења финансијских извештаја 27.02.2020.године (Напомена број 3.4.15)	74.277	22.425	96.702
Курсне разлике	54	41	41
Укупно:	265.133	74.386	339.519

Друштво је на основу Извештаја комисије за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза о процени наплате потраживања који је усвојен одлуком о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године од стране Надзорног одбора 28. јануара 2020. године у пословним књигама евидентирало обезвређење потраживања у износу од 327.082 хиљаде динара. Друштво је наплаћена обезвређена потраживања до дана одобравања финансијских извештаја (27. фебрура 2020. године) у износу од 96.702 хиљаде динара евидентирало у корист прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.

Налаз: У поступку ревизије је утврђено да је Друштво исказало потраживања од купаца у земљи која су старија од годину дана и више се не класификују као обртна средства јер не испуњавају услове прописане параграфом 66 МРС 1 - Презентација финансијских извештаја у укупном износу од 5.566 хиљада динара, а за иста Друштво није вршило процену наплативости, као ни умањење вредности истих, што није у складу са параграфима 58, 59 и 63 МРС 39 - Финансијски инструменти.

Такође, Друштво је наплаћена потраживања у 2020. години у износу од 96.702 хиљаде динара, која су обезвређена у 2019. години као корективни догађај у складу са параграфом 8 МРС 10 - Догађаји после извештајног периода, евидентирало у корист прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха, уместо корекцијом расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха, што није у складу са чланом 47. Правилника о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике којим је прописано да се у оквиру расхода по основу обезвређења имовине које се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха, исказује обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана.

Ризик: Уколико Друштво не поштује усвојене рачуноводствене политике, којима се утврђују принципи и правила процењивања потраживања, и не исказује обезвређење потраживања у складу са Правилником о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике постоји ризик који за последицу има нереално исказивање позиције потраживања и расхода од обезвређења потраживања у финансијским извештајима, па самим тим и нереалне финансијске извештаје.

Препорука број 15: Препоручује се Друштву да изврши процену наплативости потраживања у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и у складу са МРС 39- Финансијски инструменти и да утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама и обезвређење потраживања евидентира у складу са Правилником о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

3.3.7. Потраживања из специфичних послова

Потраживања из специфичних послова исказана у 2018. години у износу од 25.140 хиљада динара односе се на потраживања од комисионара по основу комисионих уговора за извоз производа која су 2019. години наплаћена у износу од 25.140 хиљада динара.

3.3.8. Друга потраживања

Друга потраживања су исказана у износу од 48.754 хиљада динара и односе се на:

Табела број 27: Структура других потраживања

- у хиљадама динара -

Друга потраживања	2019. година	2018. година
Потраживања од запослених	5.214	5.382
Потраживања за више плаћен порез на добитак	34.252	38.332
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	2.196	2.683
Остала краткорочна потраживања	7.092	3.288
Укупно:	48.754	49.685

Потраживања од запослених исказана су у износу од 5.214 хиљада динара и највећим делом се односе на потраживања за зајам дат радницима, који је на 31. децембар 2019. године исказан у износу од 4.078 хиљада динара. Друштво бескаматни зајам запосленим одобрава и исплаћује на основу члана 117. Колективног уговора, којим је дефинисано да се зајам за набавку огрева, зимнице и уџбеника може исплатити у висини до две просечне зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Зајам се отплаћује кроз месечну обуставу од зараде, највише у 12 месечних рата.

Друштво је у оквиру потраживања за накнаде зарада које се рефундирају на дан 31. децембар 2019. године исказало износ од 2.196 хиљада динара, који се односи на потраживања од фондова за боловање преко 30 дана и породилско боловање.

Остала краткорочна потраживања исказана у износу од 7.092 хиљаде динара односе се на потраживања по основу рефундације трошкова електричне енергије по основу утрошене електричне енергије од стране правних лица која су прикључена на бројило Друштва.

3.3.9. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани исказани у износу од 44.268 хиљада динара односе се на:

Табела број 28: Структура краткорочних финансијских пласмана

- у хиљадама динара-

Краткорочни финансијски пласмани	2019. година	2018. година
Краткорочни кредити и пласмани остала повезана правна лица	17.068	17.068
Остали краткорочни финансијски пласмани	27.200	10.000
Укупно:	44.268	27.068

Краткорочни кредити и пласмани остала повезана правна лица исказани у износу од 17.068 хиљада динара односе се на зајам дат друштву Insa а.д., Београд у износу од 16.688 хиљада динара по Уговору о краткорочној позајмици од 28. маја 2018. године и Анексу број 1 Уговора о краткорочној позајмици од 30. децембра 2019. године којим се Insa а.д., Београд (као Зајмопримац) обавезује да зајам у наведеном износу врати најкасније до 31. децембра 2020. године, без камате и на износ од 380 хиљада динара који потиче из ранијих година.

Налаз: Друштво у оквиру краткорочних финансијских пласмана исказује потраживања која потичу из ранијих година у износу од 380 хиљада динара и за која у поступку ревизије нису презентоване рачуноводствене исправе којима се доказује основ признавања, а није преиспитивало да ли иста испуњавају услове за признавање на позицији краткорочних финансијских пласмана и није вршило евентуално обезвређење у складу са захтевима МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање

Ризик: Уколико Друштво не поступа у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање чини ризик да ће финансијски извештаји бити нереални.

Препорука број 16: Препоручује се Друштву да утврди основ евидентирања у пословним књигама и преиспита признавање краткорочних финансијских пласмана у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и у складу са МРС 36 - Умањење вредности имовине.

У оквиру осталих краткорочних финансијских пласмана Друштво је исказало износ од 27.200 хиљада динара који се односи на део потраживања која доспевају у 2020. години по основу Уговора о регулисању међусобних односа закљученим са Експлозивни Rudex, Предузеће за трговину, извоз увоз д.о.о., Београд број 65 од 20. јуна 2019. године (Напомена број 3.3.4).

Друштво је у 2019. години закључило Уговор о регулисању међусобних односа са Експлозивни Rudex, Предузеће за трговину, извоз увоз д.о.о., Београд којим се констатује да доспеле, а неизмирене обавезе Експлозивни Rudex Предузеће за трговину, извоз увоз д.о.о., Београд (као Дужника) према Друштву (као Повериоцу) и физичког лица (као Солидарног дужника) по основу купородаје експлозива који производи и испоручује Друштво на дан закључења уговора износе 166.940 хиљада динара и у циљу очувања реалне вредности динарског износа потраживања од умањења услед инфлаторних промена, те очувања једнаке вредности истог на дан закључења овог уговора у односу на износ који ће бити враћен уговорене стране уговарају девизну клаузулу и сагласно утврђују да потраживање повериоца према дужнику износи ЕУР 1.400.351,97. Наведеним уговором се даље наводи да су се уговорене стране споразумеле да дужник своју доспелу обавезу измири у року од 36 месеци у месечним ануитетима сходно плану отплате који је дат у прилогу уговора и чини његов саставни део. Месечни ануитети су исказани у еврима, а плаћају се у динарима према званичном средњем курсу НБС на дан плаћања ануитета. Први ануитет доспева за плаћање 20. јуна 2019. године, а последњи у децембру 2021. године. Даље се наводи да су се уговорне стране споразумеле да потраживање повериоца буде обезбеђено регистрованим бланко меницама са уписаним датумом доспећа издатим од стране туженог и хипотеком конституисаном на непокретностима дужника и солидарног дужника. Дужник ће на дан закључења овог уговора повериоцу предати 36 регистрованих бланко меница са уписаним датумом доспећа тако да доспевају истовремено са датумом доспећа ануитета из плана отплате.

Налаз: Друштво није потраживања на дан 31. децембар 2019. године која исказује у пословним књигама у износу 116.906 хиљада динара свело на средњи курс валуте сагласно Уговору о регулисању међусобних односа закљученим у 2019. години са Експлозивни Rudex Предузеће за трговину, извоз увоз д.о.о., Београд (као Дужника), физичког лица (као Солидарног дужника) и Друштва (као Повериоца) којим је уговорено да се доспеле неизмирене обавезе Дужника на дан закључења Уговора у износу од 166.940 хиљада динара (противвредност ЕУР 1.400.351,97) измирују у року од 36 месеци у месечним ануитетима сходно плану отплате и да су месечни ануитети исказани у еврима, а плаћају се у динарима према званичном средњем курсу НБС на дан плаћања ануитета, што није у складу са параграфима 78, 86 и 88 МРС 39 - Финансијски инструменти.

Такође, у поступку ревизије је утврђено да на дан закључења Уговора исказана потраживања у пословним књигама Друштва (као Повериоца) према Дужнику износе 161.038 хиљада динара, што је мање за 5.901 хиљаду динара од износа који је наведен у Уговору, а у поступку ревизије није презентована документација на основу које је утврђен износ потраживања у износу од 5.901 хиљаду динара и да износ од ЕУР 1.400.351,97 не представља девизну противвредност утврђеног динарског дуга на дан закључења уговора. Такође, је утврђено да су Друштву предате менице у којима је уписан износ дуга и датум доспећа иако је наведеним Уговором дефинисано да се Друштву предају бланко менице са уписаним датумом доспећа тако да доспевају истовремене са датумом доспећа ануитета из плана отплате.

Друштво је наплату потраживања по Уговору вршило реализацијом предатих попуњених меница и није вршило обрачун курсних разлика за наплаћене ануитете и није утврдило износ потраживања на дан 31. децембар 2019. године.

Ризик: Уколико Друштво не поступа у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање чини ризик да ће финансијски извештаји бити нереални.

Препорука број 17: Препоручује се Друштву да утврди основ потраживања у износу од 5.901 хиљаду динара који представља разлику између потраживања утврђеног Уговором и потраживања исказаног у пословним књигама Друштва, да утврди износ дуга на дан 31. децембар 2019. године и изврши обрачун курсних разлика за наплаћене ануитете и износ потраживања на дан 31. децембар 2019. године сведе на средњи курс валуте у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти.

3.3.10. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 289.616 хиљада динара и односе се на:

Табела број 29: Готовински еквиваленти и готовина

- у хиљадама динара-

Готовина и готовински еквиваленти	2019.година	2018.година
Текући (пословни) рачуни	33.265	6.897
Благајна	17	3
Девизни рачун	226.815	141.374
Остала новчана средства	29.519	11.011
Укупно:	289.616	159.285

Друштво је на дан 31. децембра 2019. године усагласило стање новчаних средстава са банкама.

3.3.11. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност исказан у износу од 351 хиљаду динара.

Табела број 30: Порез на додату вредност

- у хиљадама динара -

Порез на додату вредност	2019. година	2018. година
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	351	1.104
Потраживања за више плаћени порез на додату вредност		12.586
Укупно:	351	13.690

Порез на додату вредност исказан је у износу од 351 хиљаду динара и односи се на евидентирани претходни порез по рачунима који се односе на 2019. годину, а примљени су након извршеног обрачуна ПДВ-а, који ће се користити у наредном обрачуну, односно у 2020. години.

3.3.12. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана су у износу од 625 хиљада динара (у 2018. години исказана су у износу од 3.160 хиљада динара) односе се на потраживања за рефеундацију трошкова електричне енергије за децембар месец 2019. године, закуп пословног и магацинског простора по уговорима о закупу за децембар месец 2019. године који су фактурисани у 2020. години.

3.3.13. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства исказана су у износу од 8.680 хиљада динара:

Табела број 31: Структура одложених пореских средстава

- у хиљадама динара -	
Кретање промена на одложеним пореским средствима	2019. година
Стање на почетку године	10.693
Смањење одложених пореских средстава у корист одложених пореских расхода по основу разлике између књиговодствене вредности и пореске основице код сталне имовине која подлеже обрачуну амортизације	2.013
Стање на крају године	8.680

Одложена пореска средства исказана у износу од 8.680 хиљада динара односе се на привремене разлике између основице по којој се некретнине, постројења и опрема признају у пореском билансу и рачуноводствене основице односно износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима Друштва.

3.3.14. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна актива исказана у износу од 6.976 хиљада динара односи се на туђу робу на складушту и дате гаранције.

3.3.15. Капитал

Табела број 33: Структура капитала

- у хиљадама динара -		
Капитал	2019. година	2018. година
Основни капитал	1.709.294	1.709.294
Резерве	51.099	6.326
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	137.172	137.172
Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	18	18
Актуарски добаци или губици по основу планова дефинисаних примања (Напомена број 3.3.16)	4.704	2.545
Нераспоређени добитак	292.904	235.276
Укупно:	2.185.783	2.085.541

Табела број 34: Структура основног капитала

- у хиљадама динара -

Основни капитал	2019.година	2018.година
Акцијски капитал	810	810
Државни капитал	1.183.514	1.183.514
Друштвени капитал	519.167	519.167
Укупно:	1.703.491	1.703.491
Остали основни капитал	5.803	5.803
Укупно:	1.709.294	1.709.294

Основни капитал Друштва исказан у пословним књигама на дан 31. децембар 2019. године у износу од 1.703.491 хиљаду динара усклађен је са уписаним капиталом код Агенције за привредне регистре.

Табела број 35: Структура власништва и структура капитала

Назив	Број акција	Структура %
Друштвени капитал	280.631	30,47
Акције у власништву физичких лица	435	0,05
Акције у власништву правних лица	639.740	69,48
Укупно:	920.806	100

Друштво је организовано у правној форми акционарског друштва са 30,47667% друштвеног капитала. На дан 31. децембар 2019. године 69,47609% акција су у власништву правних лица, а 0,04724 % у власништву физичких лица. Највећи акционари Друштва су Република Србија са 43,07% акција, Фонд за развој Републике Србије са 8,0852% акција, Град Београд са 5,67210% акција, ЕПС дистрибуција д.о.о., Београд са 5,01126% акција, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање са 4,41733 % акција, Беобанка а.д. Београд у стечају са 2,30363% акција и Национална служба за запошљавање са 0,90638% акција.

Акцијски капитал исказан је у износу од 1.703.491 хиљаду динара и чине га 920.806 акција појединачне номиналне вредности од 1.850,00 динара регистроване у Централном регистру депо и клиринг хартија од вредности.

Нераспоређени добитак исказан у износу од 292.904 хиљаде динара односи се на:

Табела број 36: Промене на рачуну нераспоређене добити

- у хиљадама динара -

Промене на рачуну нераспоређене добити и губитка из ранијих година	Нераспоређена добит
Почетно стање	235.275
Расподела добити за 2018. годину	44.773
Процена корисног века опреме (Напомена број 3.3.2)	56.684
Добит текуће године 2019. године	45.718
Стање на дан 31.12.2019.	292.904

Налаз: Скупштина Друштва донела је Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2017. годину, број 499 од 7. маја 2018. године којом се остварена нето добит Друштва по финансијским извештајима за 2017. годину у износу од 193.608 хиљада динара распоређује у резерве, са наменом да се расположива ликвидна средства употребе за финансирање инвестиција, а дана 20. јуна 2019. године донела је Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2018. годину, број 450 од 20. јуна 2019. године којом се остварена нето добит Друштва по финансијским извештајима за 2018. годину у износу од 44.773 хиљада динара распоређује у резерве, са наменом да се расположива ликвидна средства употребе за финансирање инвестиција.

Друштво је остварену добит у 2017. години у износу од 193.608 хиљада динара исказало у оквиру нераспоређене добити, а остварену добит у 2018. години у износу од 44.773 хиљаде динара у оквиру резерви.

Одредбама члана 16. став 2. и став 3. Закона о буџету Републике Србије за 2018. годину прописано је да су привредна друштва у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра 2018. године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2017. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва, а да изузетно, обавезу уплате добити нема привредно друштво које уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак, односно повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција. Закључком Владе Републике Србије регулисано је да привредна друштва Одбрамбене индустрије Србије 20% припадајућег дела добити по основу власничког удела Републике Србије по завршном рачуну за 2017. годину, што износи 17.939 хиљада динара, уплате у буџет Републике Србије у року од 180 дана од дана доношења закључка, а да преостала расположива средства употребе за покриће губитака из претходних година и финансирање инвестиција

Одредбама члана 16. став 2. и став 3. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину прописано је да су привредна друштва у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра 2019. године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну за 2018. годину, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва, што износи 9.644 хиљада динара, а да изузетно, обавезу уплате добити нема привредно друштво које уз сагласност Владе, донесе одлуку да из добити покрије губитак, односно повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција.

Друштво је без сагласности Владе Републике Србије донело одлуке којима се утврђена добит за 2017. годину у износу од 193.608 хиљада динара и утврђена добит за 2018. годину у износу од 44.773 хиљада динара распоређује у резерве са наменом да се расположива ликвидна средства употребе за финансирање инвестиција, није донело одлуке о повећању капитала, што није у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину, Закључком Владе Републике Србије број 41-4396/2019-1 од 9. маја 2019. године, ни Законом о буџету за 2019. годину.

Ризик: Евидентирањем расподеле добити у пословним књигама на основу одлука органа управљања које нису у складу са законом, односно без сагласности Владе Републике Србије и без одлуке о повећању капитала, постоји ризик од нереалног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 18: Препоручује се Друштву да донесе одлуке о расподели добити по финансијским извештајима за 2017. и 2018. годину у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину, Закључком Владе Републике Србије број 41-4396/2019-1 од 9. маја 2019. године и Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину и упути их Влади Републике Србије на сагласност, а да до доношења наведених одлуке и добијања сагласности износ од 44.773 хиљада динара, који је у пословним књигама евидентирало у оквиру резерви из добити, евидентира на позицију нераспоређене добити.

3.3.16. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана су у износу од 221.191 хиљаду динара и односе се на:

Табела број 37: Структура дугорочних резервисања

- у хиљадама динара -

Дугорочна резервисања	2019. година	2018. година
Резервисања за трошкове у гарантном року	180.399	240.399
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	14.537	12.329
Резервисање за трошкове судских спорова	26.255	96.255
Укупно:	221.191	348.983

Табела број 38: Кретање промена на рачуну дугорочна резервисањима у 2019. години

- у хиљадама динара -

Промена на на рачуну дугорочна резервисања у 2019.години	Резервисања за трошкове у гарантном року	Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	Резервисања за судске спорове	Укупно
Стање на почетку године 1.1.2019. године	240.399	12.329	96.255	348.983
Формирана резервисања на терет биланса успеха у току године (Напомена 3.4.11)		835		835
Актуарски губици (Напомена број 3.3.15)-Капитал		2.159		2.159
Укидање резервисања у корист биланса успеха у току године (Напомена 3.4.17)	(60.000)	(52)	(70.000)	(130.052)
Искоришћена резервисања		(734)		(623)
Стање резервисања на крају године	180.399	14.537	26.255	221.191

Резервисања за трошкове у гарантном року

Налаз: Друштво је у пословним књигама на дан 31. децембар 2019. године исказало дугорочна резервисања за трошкове у гарантном року у износу од 180.399 хиљада динара које је формирало у ранијем периоду, а за која на дан 31. децембар 2019. године нису испуњени услови да би се извршило признавање сагласно параграфу 14 МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Наведено је имало за ефекат исказивање у финансијским извештајима за 2019. годину прецењених обавеза по основу дугорочних резервисања и потцењених прихода из ранијих година у износу од 180.399 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво признаје дугорочна резервисања која не испуњавају услове за признавање у складу са МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, постоји ризик да позиције у финансијским извештајима неће бити реално приказане.

Препорука број 19: Препоручује се Друштву да изврши престанак признавања дугорочних резервисања и да изврши евидентирање у пословним књигама у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

У складу са одредбама члана 112. Колективног уговора, Друштво је дужно да запосленом исплати отпремнину при одласку у пензију или при престанку радног односа по сили закона, због губитка радне способности у висини три просечне зараде у Републици према последњем објављеном податку Републичког органа надлежном за послове статистике. Друштво је у 2019. години исплатило отпремнине за петоро запослених.

Резервисања за судске спорове

Друштво је исказало резервисања за судске спорове у износу од 26.255 хиљада динара на основу процене правног сектора о исходу судских спорова у којима је Друштво тужена страна и Одлуке о резервисању за судски спор број 176 од 27. децембра 2019. године Генералног директора Друштва.

3.3.17. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе исказане у износу од 11.686 хиљада динара односе се у целини на обавезе по дугорочним кредитима. Друштво је на дан 31. децембар 2019. године са банкама усагласило стање обавеза по основу дугорочних кредита.

3.3.18. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе исказане у износу од 65.656 хиљада динара у целини се односе на део дугорочних кредита који доспева до једне године (Напомена број 3.3.17):

Табела број 39: Структура краткорочних финансијских обавеза

- у хиљадама динара -

Краткорочне финансијске обавезе	2019. година	2018. година
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	65.656	49.334
Укупно:	65.656	49.334

3.3.19. Примљени аванси депозити и кауције

Табела број 40: Структура примљених аванса депозита и кауције

- у хиљадама динара -

Примљени аванси, депозити и кауције	2019. година	2018. година
Примљени аванси - купци у земљи		88
Примљени аванси - купци у иностранству	60.903	74.725
Укупно:	60.903	74.813

3.3.20. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања исказане су у износу од 102.405 хиљада динара и у целости се односе на:

Табела број 41: Структура обавеза из пословања

- у хиљадама динара -

Обавезе из пословања	2019. година	2018. година
Добављачи у земљи	64.907	36.359
Добављачи у иностранству	37.498	7.580
Остале обавезе из пословања		65.928
Укупно:	102.405	109.867

Табела број 42: Преглед обавеза према добављачима у земљи

- у хиљадама динара -

Добављачи у земљи	2019. година
Uni global д.о.о., Београд	29.824
Прва Искра - Енергетика д.о.о., Барич	9.836
Међа д.о.о., Обреновац	3.772
Епс снабдевање д.о.о., Београд	3.445
Metal trade 2, Барич	2.444
Wasi д.о.о., Београд	2.238
Остали добављачи у земљи	14.256
Добављачи са негативним салдом	(908)
Укупно:	64.907

Налаз: Друштво је исказало обавезе из пословања у мањем износу од 908 хиљада динара јер није плаћања добављачима у већем износу од евидентираних обавеза исказало у оквиру датих аванса, што није у складу са чланом 32. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Ризик: Непоступање у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, представља ризик да имовина и обавезе не буду реално приказане у финансијским извештајима.

Препорука број 20: Препоручује се Друштву да преиспита плаћања добављачима у већем износу од евидентираних обавеза и поступи у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Табела број 43: Преглед добављача у иностранству

- у хиљадама динара -

Добављачи у иностранству	2019. година
Habib enterprise, Bangladesh	11.372
Sangaria Ltd, Бугарска	9.407
Tempus Link Ltd, Gabrovo, Бугарска	7.808
Videx, Софија, Бугарска	7.151
Остали добављачи у иностранству	1.760
Укупно:	37.498

Остале обавезе из пословања

Друштво је у пословним књигама у 2019. години евидентирало смањење осталих обавеза из пословања које потичу из 1996 и 2000. године у износу од 65.928 хиљада динара у корист осталих прихода (Напомена број 3.4.17) на основу Одлуке о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године број 58 коју је донео Надзорни одбор на седници одржаној 28. јануара 2020.године.

3.3.21. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 19.832 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 44: Преглед осталих краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Остале краткорочне обавезе	2019. година	2018. година
Обавезе из специфичних послова	2.413	9.959
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	13.624	16.642
Друге обавезе	3.795	4.140
Укупно:	19.832	30.741

Обавезе по основу зарада и накнада зарада

Табела број 45: Преглед структуре обавеза по основу зарада и накнада зарада

-у хиљадама динара-

Обавезе по основу зарада и накнада зарада	2019. година	2018. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада осим накнада зарада које се рефундирају	7.446	8.945
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	1.033	1.287
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	2.539	3.014
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	2.499	3.070
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	67	200
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	40	126
Укупно:	13.624	16.642

Обавезе по основу зарада и накнада зарада исказане на дан 31. децембар 2019. године односе се на обрачунате, а неисплаћене обавезе по основу зарада и накнада зарада за децембар месец 2019. године.

Друге обавезе

Друге обавезе су исказане у износу од 3.795 хиљада динара и њихова структура је приказана табелом:

Табела број 46: Структура других обавеза

-у хиљадама динара-

Друге обавезе	2019. година	2018. година
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	191	193
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	133	258
Остале обавезе	3.471	3.679
Укупно:	3.795	4.140

Остале обавезе исказане су у износу од 3.471 хиљада динара и њихова структура је приказана табелом:

Табела број 47: Структура осталих обавеза

-у хиљадама динара-	
Друге обавезе	2019. година
Обавезе по основу умањења зарада	299
Остале обавезе према запосленима- обуставе	1.874
Обавезе за доприносе Привредној комори Србије	25
Обавезе за доприносе Привредној комори Београда	1.273
Укупно:	3.471

Обавезе по основу умањења зарада исказане су у износу од 299 хиљада динара и односе се на обрачунато умањење зарада и накнада члановима скупштине и надзорног одбора за децембар 2019. године.

3.3.22. Обавезе за порез на додату вредност

Табела број 48: Структура обавеза за порез на додатну вредност

-у хиљадама динара-		
Обавезе за порез на додату вредност	2019. година	2018. година
Обавезе за порез на додату вредност по основу сопствене потрошње по општој стопи	20	14
Обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза	2.018	
Укупно:	2.038	14

Друштво је на дан 31. децембар 2019. године у оквиру обавеза по основу пореза на додату вредност исказало износ од 2.038 хиљада динара који се односи на обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза у износу од 2.018 хиљада динара и обавезе за порез на додату вредност у износу од 20 хиљада динара по основу обрачунатог пореза на додату вредност на набавну вредност отписаних залиха, а на основу Одлуке о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године коју је усвојио Надзорни одбор Друштва 28. јануара 2020. године

3.3.23. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине исказане су у износу од 163 хиљада динара.

Табела број 49: Структура обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине

-у хиљадама динара-		
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	2019. година	2018. година
Обавезе за акцизе		765
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	(6)	(12)
Обавезе за доприносе који терете трошкове		140
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	169	305
Укупно:	163	1.198

3.3.24. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана су у износу од 99 хиљада динара и односи се на разграничене трошкове камата обрачунате за децембар месец 2019. године по основу дугорочних кредита (Напомена 3.3.17).

3.4. Биланс успеха

3.4.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе су исказани у износу од 25.684 хиљада динара и у целости се односе на:

Табела број 50: Структура прихода од продаје робе

- у хиљадама динара -

Приходи од продаје робе	2019. година	2018. година
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	11.044	26.246
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	14.640	1.425
Укупно:	25.684	27.671

Приходи од продаје робе исказани у износу од 25.684 хиљада динара највећим делом се односе се на продају робе - цивилних експлозива намењених за потребе рудника и каменолома.

3.4.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга су исказани у износу 1.341.813 хиљада динара
Табела број 51: Структура прихода од продаје производа и услуга

- у хиљадама динара -

Приходи од продаје производа и услуга	2019. година	2018. година
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	783.135	930.711
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	558.678	407.422
Укупно:	1.341.813	1.338.133

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем и на иностраном тржишту исказани у износу од 1.341.813 хиљада динара односе се на продају бризантних експлозива, као и других производа добијених на бази бризантних експлозива за цивилне и војне намене и на продају цивилних производа у које спадају различите врсте опасних и неопасних хемикалија као и предмети опште употребе (хемикалије које се користе у домаћинству).

3.4.3. Други пословни приходи

Други пословни приходи исказани су у износу од 13.321 хиљаду динара.

Табела број 52: Структура прихода од продаје производа и услуга

- у хиљадама динара -

Други пословни приходи	2019. година	2018. година
Приходи од закупнина	10.673	9.299
Остали пословни приходи	2.648	10.898
Укупно:	13.321	20.197

Приходи од закупнине исказани у износу од 10.673 хиљаде динара односе се на приходе од издавања у закуп пословног простора, складишта и друго.

3.4.4. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе исказана је у износу од 21.847 хиљада динара и највећим делом се односи на набавну вредност продате робе- транзит исказане у износу од 20.696 хиљада динара (Напомена 3.3.5).

3.4.5. Смањење/повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга

Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга исказано је у износу од 61.060 хиљаде динара.

Табела број 53: Промена вредности залиха учинака

- у хиљадама динара -

Промена вредности залиха учинака	2019. година	2018. година
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		120.765
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга	(60.601)	
Укупно:	(60.601)	120.765

Табела број 54: Структура смањења вредности залиха

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Смањење вредности залиха недовршене производње	(76.184)
Повећање вредности залиха готових производа	15.124
Укупно	(61.060)

3.4.6. Трошкови материјала

Трошкови материјала исказани су у износу од 691.605 хиљада динара и у целини се односе на:

Табела број 55: Структура трошкова материјала

- у хиљадама динара -

Трошкови материјала	2019. година	2018. година
Трошкови материјала за израду	687.823	856.626
Трошкови осталог материјала (режијског)	1.723	1.759
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	2.059	3.607
Укупно:	691.605	861.992

Трошкови материјала за израду највећим делом се односе на трошкове основног материјала који су исказани у износу од 656.895 хиљада динара односно утрошак сировина које се користе у производњи готових производа.

3.4.7. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 51.727 хиљада динара и у целини се односе на:

Табела број 56: Структура трошкова горива и енергије

-у хиљадама динара-

Трошкови горива и енергије	2019. година	2018. година
Трошкови електричне енергије	14.698	17.596
Трошкови угља	25.321	21.192
Трошкови горива	1.847	4.060
Трошкови осталих горива -мазут	9.747	
Трошкови уља и мазива	95	174
Трошкови паре	19	
Укупно:	51.727	43.022

Трошкови електричне енергије исказани у износу од 14.698 хиљада динара односе се на утрошену електричну енергију набављену од ЈП Електропривреда Србије, Београд.

Трошкови угља исказани у износу 25.231 хиљаду динара односе се на набављени и утрошени угаљ који се користи за производњу технолошке паре.

3.4.8. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у укупном износу од 284.194 хиљада динара. Наведени трошкови приказани су табелом:

Табела број 57: Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

-у хиљадама динара-

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2019. година	2018. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	219.918	210.712
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	43.395	43.460
Трошкови накнада по уговору о делу	1.475	2.826
Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима	1.923	4.768
Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	471	75
Трошкови накнаде члановима управног и надзорног одбора	3.628	3.476
Остали лични расходи и накнаде	13.384	9.742
Укупно:	284.194	275.059

Представници репрезентативних синдиката у Друштву (главни повереник Синдиката „Независност“ и председник Организације самосталног синдиката) су са генералним директором Друштва закључили Колективни уговор број 84 од 7. јуна 2018. године којим се уређују права, обавезе и одговорности запослених и послодавца из области рада и радних односа.

Правилником о организацији и систематизацији послова у Компанији „Прва искра-Наменска производња“ а.д., Барич заводни број 82 од 4. фебруара 2015. године уређује се организација рада код Друштва, организациони делови и њихов делокруг, систематизација послова, врста послова, врста и степен стручне спреме и други потребни услови за рад на тим пословима, утврђују се послови при чијем вршењу запослени има посебна овлашћења и одговорности, уређују се начин руковођења и функционална повезаност организационих делова, одговорност за извршење послова и задатака, као и друга питања од значаја за организацију и рад послодавца.

Структура трошкова зарада и накнада зарада у 2019. години, без доприноса за обавезно социјално осигурање на терет послодавца, приказана је следећом табелом:

Табела број 58: Структуре трошкова зарада и накнада зарада

-у хиљадама динара-

Опис	2019. година
Основна зарада и зарада по основу радног учинка	107.247
Увећана зарада за ноћни рад и рад у смени	6.115
Увећана зарада на дан који није радни дан (рад недељом)	165
Увећана зарада на дан празника који није радни дан	1.502
Стимулација	1.767
Накнада за топли оброк	27.045

Опис	2019. година
Регрес за коришћење годишњег одмора	17.759
Минули рад у складу са општим актом	9.795
Исплата за осми март	260
Новачана награда за Божић	2.469
Новачана награда за дан фирме	9.977
Новачана награда за Ускрс	3.438
Накнада зарада за боловање до 30 дана	2.464
Накнада за боловање -повреда на раду	167
Накнада зарада за годишњи одмор	23.177
Накнада зарада за дане државног празника	5.659
Накнада зарада за плаћено одсуство	6.467
Накнада зараде за привремено удаљење са посла	31
Умањење зарада у складу са Законом	(5.586)
Укупно	219.918

Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде исказани у износу од 13.384 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 59: Структура осталих личних расхода и накнада

- у хиљадама динара -

Остали лични расходи и накнаде	2019. године
Отпремнина за одлазак у пензију	542
Јубиларне награде	514
Дневнице за службени пут у земљи	305
Дневнице за службени пут у иностранство	794
Трошкови превоза на службени пут у иностранство	1.947
Трошкови смештаја на службени пут у иностранство	1.052
Остали трошкови службеног пута у иностранство	94
Трошкови превоза на радно место и са радног места	5.691
Поклон пакетићи за Нову годину и поклон честитка за 8. март	420
Остали лични расходи- помоћ запосленима у случају смрти у породици	377
Остали лични расходи - помоћ за набавку лекова и лечење запослених и чланова уже породице	1.539
Стипендије и кредити ученицима и студентима	108
Укупно:	13.384

3.4.9. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 115.396 хиљада динара.

Табела број 60: Структура трошкова производних услуга

- у хиљадама динара -

Трошкови производних услуга	2019. година	2018. година
Трошкови услуга на изради учинака	1	229
Трошкови транспортних услуга	62.955	11.145
Трошкови услуга одржавања	17.324	43.338
Трошкови закупнина	336	358
Трошкови сајмова		6
Трошкови рекламе и пропаганде	368	1.192
Трошкови осталих услуга	34.412	61.568
Укупно:	115.396	117.836

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 62.955 хиљада динара односе се највећим делом на трошкове превоза производа бродом и камионом до одредишта уговореног са купцем.

Трошкови услуга одржавања исказани у износу од 17.324 хиљаде динара односе се на трошкове настале на одржавању објеката и опреме (санација тераса на управном објекту и санацији равног крова на управној згради, израда проходних стаза за транспорт робе колицима на објектима, сервисирање опреме и друго).

Трошкови закупнина исказани у износу од 336 хиљада динара односе се на трошкове закупа магацинског простора по основу Уговора о закупу пословног простора од 21. септембра 2013. године закљученим са закуподавцем Равниште а.д., Крушевац у износу од 308 хиљада динара и на трошкове закупа амбалаже у износу од 28 хиљада динара.

Трошкови осталих услуга исказани у износу од 34.412 хиљаде динара односе се највећим делом на трошкове извозничке провизије, трошкове услуге контејнерског паковања трошкове потрошње воде и осталих услуга.

Налаз: Друштво је у 2019. години у оквиру трошкова производних услуга евидентирало трошкове консултантских услуга у износу од 12.419 хиљада динара који су настали тек у 2020. години, када је извршена услуга консултанта, сагласно уговорима закљученим са консултантима, према којима је обавеза Друштва за консултантску накнаду у износу од 12.419 хиљаде динара настала у 2020. години наплатом потраживања од инокупаца са којима је Друштво закључило купопродајни уговор.

Наведено поступање није у складу са чланом 19. Закона о рачуноводству и параграфима 27 и 28 МРС 1 - Презентација финансијских извештаја и има за последицу исказане прецењене трошкове производних услуга и прецењене обавезе у износу од 12.419 хиљада динара у финансијском извештају за 2019. годину.

Ризик: Уколико Друштво не поступа у складу са уговорима, у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, постоји ризик од погрешног приказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 21: Препоручује се Друштву, да трошкове производних услуга исказује у пословним књигама у складу са начелом узрочности прихода и расхода у складу са Законом о рачуноводству и МРС 1 - Презентација финансијских извештаја.

3.4.10. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у износу од 99.316 хиљада динара.

Табела број 61: Структура трошкова амортизације

- у хиљадама динара -

Трошкови амортизације	2019. година
Трошкови амортизације некретнина постројења и опреме (Напомена број 3.3.2)	99.160
Трошкови амортизације инвестиционих некретнина (Напомена број 3.3.2)	156
Укупно:	99.316

3.4.11. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања исказани су у износу од 835 хиљада динара и односе се на евидентирање ефеката у обрачуна резервисања за отпремнине на дан 31. децембра 2019. године. (Напомена 3.3.16)

3.4.12. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани у износу од 29.476 хиљада динара и у целини се односе се на:

Табела број 62: Структура нематеријалних трошкова

- у хиљадама динара -

Нематеријални трошкови	2019. година	2018. година
Трошкови непроизводних услуга	9.805	9.569
Трошкови репрезентације	2.193	3.382
Трошкови премија осигурања	2.684	2.554
Трошкови платног промета	1.320	544
Трошкови доприноса (Привредна комора Србије и Привредна комора Београда)	970	942
Трошкови пореза	4.869	4.818
Трошкови доприноса		2.868
Остали нематеријални трошкови	7.635	9.576
Укупно:	29.476	34.253

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга исказани у износу од 9.805 хиљада динара односе се на:

Табела број 63: Структура трошкова непроизводних услуга

- у хиљадама динара -

Трошкови непроизводних услуга	2019. година
Трошкови стручног образовања и усавршавања	1.927
Трошкови адвокатских услуга	756
Трошкови стручне помоћи и консалтинга	636
Трошкови ревизије финансијских извештаја	240
Трошкови одржавања чистоће	4.855
Трошкови здравствених услуга	1.281
Остале непроизводне услуге	110
Укупно:	9.805

Трошкови премије осигурања

Трошкови премије осигурања исказани су у износу од 2.684 хиљаде динара и највећим делом се односе на трошкове услуге осигурања имовине у износу од 1.831 хиљаду динара по уговорима закљученим са Компанијом Дунав осигурање а.д.о., Београд и на трошкове услуге колективног осигурања запослених у износу од 240 хиљада динара по основу уговора закљученог 31. јануара 2019. године са Wiener stadtsche а.д.о, Београд.

Трошкови пореза

У оквиру трошкова пореза Друштво је исказало износ од 4.869 хиљада динара који се највећим делом односи на обавезу за порез на имовину утврђену Пореском пријавом о утврђивању пореза на имовину за 2019. годину у износу од 4.384 хиљаде динара који је у целости плаћен у 2019. години и на трошкове накнаде за заштиту животне средине у износу од 386 хиљада динара.

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови исказани у износу од 7.635 хиљада динара односе се највећим делом на трошкове по основу умањења зарада у износу од 3.498 хиљада динара (Напомена број 3.4.8), трошкове мобилних телефона у износу од 1.148 хиљада динара и трошкови административних и судских такси у износу од 2.973 хиљаде динара.

Трошкови по основу умањења зарада исказани су у износу од 3.498 хиљада динара и односе се на:

Табела број 64: Трошкови по основу умањења зарада

- у хиљадама динара -

Назив	2019. година
Умањење зарада (Напомена 3.4.9.)	3.307
Умањење накнада члановима скупштине	45
Умањење накнада члановима надзорног одбора	146
Укупно:	3.498

Налаз: Друштво је мање исказало трошкове по основу умањења зарада и мање исказало обавезе по основу умањења зарада у износу од 2.278 хиљада динара. Наиме, Друштво је обрачунало умањење зарада у износу од 5.586 хиљада динара и за исти износ мање исплатило зараде запосленима, а у пословним књигама је евидентирало трошкове по основу умањења зарада и обавезе по основу умањења зарада само у износу од 3.308 хиљада динара и на рачун јавних прихода Републике Србије по основу умањења зарада у 2019. години уплатило износ од 3.204 хиљаде динара.

Ризик: Уколико Друштво у пословним књигама не евидентира настале трошкове и обавезе постоји ризик од нереалног исказивања позиција у финансијским извештајима.

Препорука број 22: Препоручује се Друштву да евидентира у својим пословним књигама трошкове по основу умањења зарада и евидентира обавезе по основу умањења зарада у износу од 2.278 хиљада динара.

3.4.13. Финансијски приходи

Табела број 65: Структура финансијских прихода

- у хиљадама динара -

Финансијски приходи	2019. година	2018. година
Приходи од камата (по уговорима о зајму)	309	246
Позитивне курсне разлике	3.564	2.425
Укупно:	3.873	2.671

3.4.14. Финансијски расходи

Табела број 66: Структура финансијских расхода

- у хиљадама динара -

Финансијски расходи	2019. година	2018. година
Расходи камата	1.035	1.829
Негативне курсне разлике	1.048	2.200
Укупно:	2.083	4.029

Расходи камата исказани у износу од 1.035 хиљада динара, односе се највећим делом у износу од 1.022 хиљаде динара на расходе камата по дугорочним кредитима (Напомена 3.3.17).

3.4.15. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха исказани у износу од 165.243 хиљаде динара односе се на наплаћена обезвређена потраживања од купаца у земљи и иностранству (Напомена број 3.3.6).

3.4.16. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Табела број 67: Преглед расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

- у хиљадама динара -

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	2019. година
Обезвређење потраживања од купаца у земљи (Напомена 3.3.6- Потраживања на основу продаје)	238.297
Обезвређење потраживања од купаца у иностранству(Напомена 3.3.6- Потраживања на основу продаје)	88.785
Укупно:	327.082

3.4.17. Остали приходи

Табела број 68: Структура осталих прихода

- у хиљадама динара -

Остали приходи	2019. година	2018. година
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме (Напомена 3.3.2)	2.715	135
Добици од продаје материјала	1.061	216
Вишкови	776	2.709
Наплаћена отписана потраживања		88
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика - (Напомена број 3.3.3)	375	219
Приходи од смањења обавеза	66.981	26.937
Приходи од укидања дугорочних резервисања (Напомена број 3.3.16)	130.052	
Остали непоменути приходи	1.169	1.561
Укупно:	203.129	31.865

На основу Одлуке о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године број 58 коју је донео Надзорни одбор на седници одржаној 28. јануара 2020. године, Друштво је у пословним књигама у корист осталих прихода евидентирало смањење осталих обавеза, обавеза према добављачима и примљених аванса у износу од 66.981 хиљаду од чега се највећи део односи на остале обавезе у износу од 65.928 хиљада динара које потичу из 1996. и 2000. године (Напомена број 3.3.20).

Остали непоменути приходи исказани у износу од 1.169 хиљада динара односе се највећим делом на приходе од рефундације трошкова (судских такси, трошкова ревизије и испитивања опреме у трафостаници и друго) и приходе по основу прекорачења од стране запослених утврђеног лимита за мобилне телефоне у складу са Одлуком о условима и начину коришћења лимита за мобилне телефоне број 183 од 29. децембра 2017. године.

3.4.18. Остали расходи

Остали приходи исказани су у износу од 4.804 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 69: Преглед осталих расхода

- у хиљадама динара -

Остали расходи	2019. година	2018. година
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	946	
Губици од продаје материјала	15	4
Мањкови	29	
Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика који не испуњавају услове да се искажу у оквиру ревалоризационих резерви		584
Расходи по основу директних отписа потраживања	297	4.334
Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе	253	85
Остали непоменути расходи	3.264	20.882
Укупно:	4.804	25.889

Душтво је у пословним књигама евидентирало расходе по основу директних отписа потраживања у износу од 297 хиљада динара на основу предлога Комисије за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза који је усвојен Одлуком о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године који је усвојио Надзорни одбор Друштва 28. јануара 2020. године.

Остали непоменути расходи исказани у износу од 3.264 хиљаде динара највећим делом се односе на трошкове донација и спонзорства у износу од 3.235 хиљада динара, које је закључило Друштво са примаоцима донација и са спонзорима, на основу Одлуке Надзорног одбора број 1067 од 1. децембра 2015. године, којом је директор овлашћен да без посебне сагласности Надзорног одбора одлучује по захтевима за донације у висини просечне зараде у Републици Србији, Правилника о трошковима рекламе и пропаганде и трошковима репрезентације који је донео Надзорни одбор Друштва 29. јануара 2019. године и Програма пословања Друштва број 153 који је усвојио Надзорни одбор 7. марта 2019. године.

3.4.19. Нето губитак пословања које се обуставља, ефекти/расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода

Табела број 70: Нето губитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода

- у хиљадама динара -

Нето губитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода	2019. година
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	273
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	3.101
Укупно:	2.828

Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне исказани у износу од 273 хиљаде динара, највећим делом у износу од 263 хиљаде динара односе се на више уплаћен допринос за здравствено осигурање у ранијим година које Друштво није евидентирало у пословним књигама. Решењем Министарства финансија-Пореска управа Филијала, Обреновац од 25. априла 2019. године одобрава се прекњижавање више уплаћеног доприноса у укупном износу од 262 хиљаде динара.

Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне исказани су у износу од 3.101 хиљаду динара и највећим делом у износу од 2.773 хиљаде динара односе се на исправку грешке из ранијих година која се односи на усклађивање материјалног и финансијског књиговодства.

3.4.20. Нето добитак

Нето добитак је исказан у износу од 45.718 хиљада динара.

Табела број 71: Нето добитак

- у хиљадама динара -

Нето добитак	2019. година
Добитак пре опорезивања	60.810
Порески расход периода	13.080
Одложени порески расход периода	2.012
Нето добитак	45.718

Друштво је у извештајном периоду остварило нето добитак у износу од 45.718 хиљада динара, као разлику укупних прихода у износу 1.692.275 хиљаде динара и укупних расхода у износу 1.631.465 хиљаде динара, пореских расхода периода у износу од 13.080 хиљаде динара и одложених пореских расхода периода у износу од 2.012 хиљаде динара.

3.5. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, МРС 16, МРС 38, МРС 19, МРС 21, МРС 28, МРС 39 и МСФИ 7, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о осталом свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха, односно ставке које се, према захтевима других МРС/МСФИ, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.6. Извештај о променама на капиталу

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, Извештај о променама на капиталу треба да пружи информације о променама на капиталу током извештајног периода. Анализом позиција исказаних у Извештају о променама на капиталу за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.7. Извештај о токовима готовине

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1 и МРС 7, Извештај о токовима готовине треба да пружи информације о променама готовине и готовинских еквивалената током извештајног периода, засебно приказујући токове готовине из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања. Анализом позиција исказаних у Извештају о токовима готовине за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.8. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и о примењеним рачуноводственим политикама, да обелодане информације које захтевају поједини МСФИ, односно МРС, а које нису приказане у финансијским извештајима и да пруже додатне информације које нису приказане на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за њихово разумевање. Анализом позиција исказаних у Напоменама уз финансијске извештаје за 2019. годину, утврђено је да су исте састављене у складу са прописима који их уређују.

4. Потенцијалне обавезе и Судски спорови

У поступку ревизије, од стране Друштва је презентован преглед судских спорова који су у току, са стањем на дан 31. децембра 2019. године.

У току су два парнична поступака у којима је Друштво тужена страна. Пред судом опште надлежности води се један поступак ради накнаде нематеријалне штете у износу од 648 хиљада динара. Донета је првостепена пресуда којом је одбијен тужбени захтев. У току је другостепени поступак по жалби тужилаца, док се пред Привредним судом води се поступак ради накнаде штете у износу од 137.506. хиљада динара (Напомена број 3.3.16).

У својству извршног повериоца Друштво води два извршна поступка, ради наплате новчаног потраживања у укупном износу од 552 хиљаде динара од којих је поступак ради наплате потраживања у износу од 102 хиљаде динара у прекиду јер је над извршним дужником покренут поступак принудне ликвидације.

5. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора

Друштво је 15. јуна 2020. године закључило уговор са Mentor Concept д.о.о., Крагујевац чији је предмет процена фер тржишне вредности целокупне имовине, обавеза и капитала Друштва са стањем на дан 31. децембра 2019. године у складу са Законом о рачуноводству и у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, а сходно члану 44. Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме.

6. Друга питања у поступку ревизије

Иако циљ ове ревизије није био давање мишења о усклађености пословања, вршењем ревизије финансијских извештаја утврдили смо следеће неправилности:

1. Друштво нема дозволу за производњу и промет наоружања и војне опреме што није у складу са чланом 14. Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме⁸, односно чланом 8. Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме⁹. Друштво је 5. маја 2020. године поднело Министарству одбране Захтев за издавање дозволе за производњу и промет наоружања и војне опреме.

2. Друштво није поднело захтев за упис права својине на непокретностима у државној својини на којима има право коришћења, у смислу члана 82. Закона о јавној својини.

3. Правилником о решавању стамбених потреба запослених број 129 инт. од 19. новембар 2015. године (у даљем тексту овог дела Извештаја: Правилник) утврђено је да се средства обезбеђена и издвојена за решавање стамбених потреба запослених користе за давање зајмова запосленима за изградњу или куповину стана у својини грађана и за побољшање услова становања, за изградњу и куповину станова за давање запосленима у закуп, за отплату ануитета по кредитима за стамбену изградњу и за изградњу и куповину станова за решавање стамбених потреба неопходних дефицитарних кадрова. Правилником је прописан поступак давања зајма, утврђена је структура стана за који запослени има право на зајам и утврђени критеријуми за формирање реда првенства за одобравање зајма.

Међутим, Друштво није све уговоре о зајму закључило у складу са Правилником јер је доделу зајма за куповину стана у својини запослених вршило на основу огласа за доделу зајма за куповину конкретно утврђених и означених станова, одређене површине, наводећи да ће се зајам додељивати према критеријумима предвиђеним Правилником. Доделом зајма на овај начин нису испоштоване одредбе Правилника у погледу структуре стана за који запосленом припада зајам (па су неки запослени добили зајам за стан веће структуре од оног који им припада по Правилнику), и стављени су у неравноправан положај запослени којима не одговара структура стана за који се даје зајам, а који би према критеријумима из Правилника могли бити на ранг листи испред лица које се пријавило и добило конкретни зајам, да је било у могућности да се пријави на оглас за зајам оног новчаног износа за куповину стана одговарајуће структуре у складу са Правилником.

Поред тога, у Одлуци стамбене комисије бр. 902 од 7. новембра 2016. године о утврђивању коначне листе редоследа за доделу зајма за побољшање услова становања, у којој је дат преглед износа траженог зајма и максимални износ одобрених средстава зајма за 17 запослених, као ни у Решењу о одобрењу зајма за побољшање услова становања деловодни број 904 од 7. новембра 2016. године које је донео генерални директор, запосленима је одобрен мањи износ зајма од онога који је тражен, при чему однос траженог и одобреног зајма није исти за свих 17 лица који су добили зајам овим Решењем, а образложење одлуке не садржи критеријуме на основу којих је запосленим лицима одобрен различити проценат од траженог зајма, што није у складу са Правилником.

Уговорима о зајму за куповину стана у својину запосленог уговорено је да ће до отплате зајма бити успостављена хипотека на непокретности за чију куповину је дат зајам, у корист Друштва као зајмодавца. Међутим, до дана ревизије нису уписане хипотеке по основу седам уговора о зајму.

⁸ „Службени гласник РС“, бр. 36/2018

⁹ „Службени лист СРЈ“, бр. 41/96, „Службени лист СЦГ“, бр. 7/2005 - др. закон и „Службени гласник РС“, бр. 85/2005 - др. закон

4. Директор Друштва је 10. марта 2015. године закључио Уговор о раду број 100 са Анексом број 123 од 27. марта 2019. године са повезаним лицем, а у поступку ревизије није пружен доказ да је о томе обавестио Надзорни одбор, нити писмено обавестио Агенцију за борбу против корупције о постојању сукоба интереса, односно није поступио у складу са одредбама члана 32. у вези члана 2. став 1. алинеја 2. и алинеја 7. Закона о Агенцији за борбу против корупције¹⁰.

5. Директор Друштва је у току 2019. године, без сагласности Надзорног одбора Друштва, закључио са инокупцима уговоре о продаји робе у вредности од ЕУР 483.563,85 и ЕУР 124.500,00, што није у складу са чланом 45. став 2. тачка 4. Статута Друштва којим је прописано да је генерални директор дужан да од Надзорног одбора тражи писану сагласност у случају закључења уговора и предузимања правних радњи чија је вредност већа од ЕУР 100.000,00 у динарској противвредности.

6. На основу увида у обрачун зарада за 2019. годину и презентовану пратећу документацију утврђено је да је основицу за обрачун увећане зараде по основу времена проведеног на раду (минулог рада) поред основне зараде за редован рад чинила и увећана зарада за прековремени рад, рад на дан државног празника, ноћни рад, што није у складу са чланом 89. став 3. Колективног уговора и чланом 108. став 5. Закона о раду, којима је прописано да је основица за обрачун увећане зараде основна зарада

7. У поступку ревизије је утврђено да је Друштво запосленима обрачунало умањење зараде у укупном износу од 5.586 хиљада динара као разлику између обрачунате основне зараде за редован рад (брutto 1) и обрачунате основне зараде за редован рад умањеној за 5% (брutto 1), што није у складу са одредбама члана 7. став 1. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, којим је дефинисано да се на рачун јавних прихода Републике Србије уплати разлика између укупног износа плата обрачунатих применом основице која није умањена са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца и укупног износа плата обрачунатих применом умањене основице са урачунатим доприносима који се исплаћују на терет послодавца. Такође, Друштво је накнаде за рад члановима надзорног одбора и скупштине умањило у износу од 5%, што није у складу са чланом 6. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, којим је дефинисано да се друга стална примања у нето износу умањују за 10%.

8. Колективним уговором који су 7. јуна 2018. године закључили представници репрезентативних синдиката и генерални директор Друштва нису уређени елементи за обрачун и исплату основне зараде, што није у складу са чланом 107. став 3. Закона о раду¹¹ којим је прописано да се општим актом утврђују елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка. Наиме, чланом 80. став 1. дефинисано је да се основна зарада за најједноставнији посао утврђује у бруто динарском износу по радном часу (брutto сатница), за коефицијент 1, за период од шест месеци, а ставом 2. истог члана да ће основна зарада, односно бруто сатница бити уговорена Анексом Колективног уговора најмање једном у шест месеци. Такође, у члану 84. Колективног уговора наведено је да ће послодавац или лице које он одреди и представници репрезентативних синдиката утврдити коефицијенте посла, односно бруто сатнице за све послове систематизоване Правилником о организацији и систематизацији. У поступку ревизије је утврђено да од дана закључења

¹⁰ „Службени гласник РС бр. 97/2008, 53/2010, 66/2011 – одлука УС, 67/2013 - одлука УС, 112/2013 – аутентично тумачење и 8/2015 - одлука УС

¹¹ „Службени гласник РС“ бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017 – одлука УС

Колективног уговора до дана вршења ревизије није донет Анекс Колективног уговора којим би се дефинисао износ основне зарада за најједноставнији посао (брuto сатница за коефицијент 1), нити су утврђени коефицијенти посла, односно брутo сатнице за све послове систематизоване Правилником о организацији и систематизацији.

9. Генерални директор донео је 4. фебруара 2015. године Правилник о организацији и систематизацији послова у Компанија Прва искра-наменска производња а.д., Барич, што није у складу са чланом 44. став 1. тачка 1. Статута Друштва којим је прописано да Извршни одбор Друштва одређује унутрашњу организацију Друштва.

10. Друштво није известило Народну банку Србије о кредитном послу у складу са чланом 24. Закона о девизном пословању и Одлуком о извештавању о кредитним пословима са иностранством¹².

¹² „Службени гласник РС“ бр. 56/13, 4/15

ПРИЛОГ III

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ КОМПАНИЈЕ ПРВА ИСКРА-НАМЕНСКА
ПРОИЗВОДЊА АД - ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕКСПЛОЗИВА
БАРИЧ, БАРИЧ ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. БИЛАНС СТАЊА	79
2. БИЛАНС УСПЕХА.....	84
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	87
4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	89
5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	91

Образац 1

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2019. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
АКТИВА				
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)		1.277.547	1.155.231	
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	3.3.1	9.525	9.525	
1. Улагања у развој				
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права		9.525	9.525	
3. Гудвил				
4. Остала нематеријална имовина				
5. Нематеријална имовина у припреми				
6. Аванси за нематеријалну имовину				
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	3.3.2	1.082.714	1.032.832	
1. Земљиште		130.334	130.334	
2. Грађевински објекти		473.717	484.473	
3. Постројења и опрема		354.706	364.031	
4. Инвестиционе некретнине		1.988	2.143	
5. Остале некретнине, постројења и опрема				
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми		121.969	51.851	
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми				
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему				
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)				
1. Шуме и вишегодишњи засади				
2. Основно стадо				
3. Биолошка средства у припреми				
4. Аванси за биолошка средства				
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	3.3.3	133.568	112.874	
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица				
2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима				
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		1.475	1.486	
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима				
6. Дугорочни пласмани у земљи				
7. Дугорочни пласмани у иностранству				
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа				
9. Остали дугорочни финансијски пласмани		132.093	111.388	
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	3.3.4	51.740		
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица				
2. Потраживања од осталих повезаних лица				
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит				
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу				
5. Потраживања по основу јемства		51.740		
6. Спорна и сумњива потраживања				
7. Остала дугорочна потраживања				
V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		8.680	10.693	
Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)		1.383.529	1.534.581	
I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	3.3.5	632.985	899.038	
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		205.588	361.915	
2. Недовршена производња и недовршене услуге		117.121	193.305	
3. Готови производи		255.689	240.565	
4. Роба		7.253	8.419	
5. Стална средства намењена продаји		11.947	7.971	
6. Плаћени аванси за залихе и услуге		35.387	86.863	
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	3.3.6	366.930	357.515	
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица				
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица				
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица				
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица				
5. Купци у земљи		272.696	295.487	
6. Купци у иностранству		94.234	62.028	
7. Остала потраживања по основу продаје				
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	3.3.7	0	25.140	
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	3.3.8	48.754	49.685	
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	3.3.9	44.268	27.068	
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица				
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица		17.068	17.068	
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Остали краткорочни финансијски пласмани		27.200	10.000	
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	3.3.10	289.616	159.285	
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	3.3.11	351	13.690	
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.12	625	3.160	
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)		2.669.756	2.700.505	
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	3.3.14	6.976	6.976	
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) > 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	3.3.15	2.185.783	2.085.541	
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)		1.709.294	1.709.294	
1. Акцијски капитал		810	810	
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу				
3. Улози				
4. Државни капитал		1.183.514	1.183.514	
5. Друштвени капитал		519.167	519.167	
6. Задружни удели				
7. Емисиона премија				
8. Остали основни капитал		5.803	5.803	
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
IV. РЕЗЕРВЕ		51.099	6.326	
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ		137.172	137.172	
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)		18	18	
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)		4.704	2.545	

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)		292.904	235.276	
1. Нераспоређени добитак ранијих година		247.186	190.503	
2. Нераспоређени добитак текуће године		45.718	44.773	
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
X. ГУБИТАК (0422 + 0423)				
1. Губитак ранијих година				
2. Губитак текуће године				
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	3.3.16	232.877	348.983	
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)		221.191	348.983	
1. Резервисања за трошкове у гарантном року		206.654	336.653	
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				
3. Резервисања за трошкове реструктурирања				
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		14.537	12.330	
5. Резервисања за трошкове судских спорова				
6. Остала дугорочна резервисања				
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	3.3.17	11.686		
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима				
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи		11.686		
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
7. Обавезе по основу финансијског лизинга				
8. Остале дугорочне обавезе				
V. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ				
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	3.3.18	251.096	265.981	
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)		65.656	49.334	
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица				
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
6. Остале краткорочне финансијске обавезе		65.656	49.334	

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	3.3.19	60.903	74.813	
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	3.3.20	102.405	109.867	
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи				
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству				
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи				
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству				
5. Добављачи у земљи		64.907	36.359	
6. Добављачи у иностранству		37.498	7.580	
7. Остале обавезе из пословања		0	65.928	
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.21	19.832	30.741	
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	3.3.22	2.038	14	
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	3.3.23	163	1.198	
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.24	99	14	
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) > 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) > 0				
Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) > 0		2.669.756	2.700.505	
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА		6.976	6.976	

Образац 2

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)		1.380.818	1.386.001
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	3.4.1	25.684	27.671
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		11.044	26.246
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту		14.640	1.425
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	3.4.2	1.341.813	1.338.133
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		783.135	930.711
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		558.678	407.422
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.			
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	3.4.3	13.321	20.197
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) > 0		1.355.456	1.339.293
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	3.4.4	21.847	14.995
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ			2.546
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			120.765

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	3.4.5	61.060	
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	3.4.6	691.605	861.992
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	3.4.7	51.727	43.022
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	3.4.8	284.194	275.059
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	3.4.9	115.396	117.836
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	3.4.10	99.316	114.686
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	3.4.11	835	761
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	3.4.12	29.476	34.253
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) > 0		25.362	46.708
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) > 0			
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	3.4.13	3.873	2.671
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)			
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица			
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи			
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		309	246
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		3.564	2.425
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	3.4.14	2.083	4.029
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)			
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима			
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи			
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		1.035	1.829
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		1.048	2.200
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)		1.790	
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)			1.358
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	3.4.15	165.243	131.510

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	3.4.16	327.082	120.281
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	3.4.17	203.129	31.865
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	3.4.18	4.804	25.889
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)		63.638	62.555
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)			
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	3.4.19	2.828	33.523
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)		60.810	29.032
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)			
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
І. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА		13.080	10.617
ІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА		2.012	
ІІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА			26.358
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА			
С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)	3.4.20	45.718	44.773
Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)			
І. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
ІІ. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
ІІІ. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији			
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији			

Образац 3

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	И з н о с	
	Текућа година	Претходна година
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	45.718	44.773
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)		
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		
а) повећање ревалоризационих резерви		
б) смањење ревалоризационих резерви		
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања		
а) добици		
б) губици	2.159	2.545
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала		
а) добици		
б) губици		
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава		
а) добици		
б) губици		
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања		
а) добици		
б) губици		
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање		
а) добици		
б) губици		
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока		
а) добици		
б) губици		
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		
а) добици		
б) губици		

I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) > 0		
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) > 0	2.159	2.545
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА		
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) > 0		
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) > 0	2.159	2.545
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) > 0	43.559	42.228
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) > 0		
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 > 0 или АОП 2025 > 0		
1. Приписан већинским власницима капитала		
2. Приписан власницима који немају контролу		

Образац 4

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Текућа година	Претходна година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	1.235.799	1.431.220
1. Продаја и примљени аванси	1.210.327	1.428.636
2. Примљене камате из пословних активности	324	245
3. Остали приливи из редовног пословања	25.148	2.339
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	983.338	1.445.251
1. Исплате добављачима и дати аванси	656.245	1.065.519
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	288.989	265.095
3. Плаћене камате	14	409
4. Порез на добитак	9.000	75.439
5. Одливи по основу осталих јаваних прихода	29.090	38.789
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	252.461	
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)		14.031
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	863	2.229
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	863	2.229
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)		
4. Примљене камате из активности инвестирања		
5. Примљене дивиденде		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 од 3)	149.725	79.655
1. Куповина акција и дивиденди		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	123.820	51.430
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	25.905	28.225
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)		
IV. Нето одливи готовине из активности инвестирања (II-I)	148.862	77.426
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	27.486	
1. Увећање основног капитала		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	27.486	
3. Краткорочни кредити (нето приливи)		
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)		72.096
1. Откуп сопствених акција и удела		1
2. Дугорочни кредити (одливи)		
3. Краткорочни кредити (одливи)		70.438
4. Остале обавезе (одливи)		1.657
5. Финансијски лизинг		
6. Исплаћене дивиденде		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	27.486	0
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)		72.096
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (401+413+425)	1.264.148	1.433.449

Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (405+419+431)	1.133.063	1.597.002
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (440-441)	131.085	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (441-440)		163.553
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	159.285	323.966
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	9	2
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	763	1.130
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (442- 443+444+445-446)	289.616	159.285

Образац 5

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Основни капитал	Резерве	Нераспоређе ни добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици	Компоненте осталог резултата	Укупан капитал
Почетно стање на дан 01.01.							
а) дуговни салдо рачуна							1.850.357
б) потражни салдо рачуна	959.150	21.396	732.621	137.172		18	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
а) исправке на дуговних страна рачуна							
б) исправке на потражној страни рачуна							
Кориговано почетно стање на дан 01.01.							
а) кориговани дуговни салдо рачуна							1.850.357
б) кориговани потражни салдо рачуна	959.150	21.396	732.621	137.172		18	
Промене у _____ претходној години							
а) промет на дуговној страни рачуна		15.070	737.725		2.545		235.184
б) промет на потражној страни рачуна	750.144		238.380				
Стање на крају претходне године 31.12.							
а) дуговни салдо рачуна					2.545		2.085.541
б) потражни салдо рачуна	1.709.294	6.326	235.276	137.172		18	

ОПИС	Основни капитал	Резерве	Нераспоређе ни добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици	Компоненте осталог резултата	Укупан капитал
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
а) исправке на дуговних страна рачуна							
б) исправке на потражној страни рачуна							
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. ____							
а) кориговани дуговни салдо рачуна					2.545		2.085.541
б) кориговани потражни салдо рачуна	1.709.294	6.326	235.276	137.172		18	
Промене у ____ текућој години							
а) промет на дуговој страни рачуна			44.773		2.159		100.242
б) промет на потражној страни рачуна		44.773	102.401				
Стање на крају текуће године 31 _____							
а) дуговни салдо рачуна					4.704		2.185.783
б) потражни салдо рачуна	1.709.294	51.099	292.904	137.172		18	